

Po lietuviškos kultūros vėliava

Kultūros kongresui praėjus
Dr. A. BALTINIS, Chicago, Ill.

1. Kultūros kongreso reikšmė
Lietuviškosios kultūros vertę pergyvenimas yra toji didžioji jėga, kuri jungia mus, išsiskleidžiusius po visus pasaulio kraštus, į vieną darnią lietuvišką bendruomenę. Susirinkę po lietuviškosios kultūros vėliava, mes užmirštame smulkiuosius politinius ir srovininius ginčus, kuriuos gimdo tremties kasdienybė ir medžiaginių gėrybių garbinimas.

Šių minčių vedama Amerikos ir Kanados Lietuvių bendruomenė š. m. birželio 30 d. surengė Chicagoje pirmąjį lietuvių Kultūros kongresą, pastatydama centre lietuviškosios kultūros reikalus ir juos apvadinę „Lietuvių kultūros kongresu“. Kongreso tikslas — lietuvių kultūros choro daina. Palikdami Dainų šventę įvertinti mūsų muzikams, mes čia norime sustoti prie Kultūros kongreso, išskeldami ryšknesnius bruožus ir jį įvertindami išėjimo gyvenimo rėmuose.

2. Tauta ir kultūra

Pagrindinę kultūros kongreso dalį, jo sielą, sudarė dvi paskaitos: Dr. J. Girniaus „Tautinė kultūra — tautos išlikimo pagrindas“, ir Iz. Matusiūvičės „Būdas ir priemonės tautinei kultūrai išlaikyti“. Paskaitos parinktos su dideliu įsijautimu į esamąją padėtį ir savo turiniu pilnai atitiko kultūros kongreso prigimtį.

Dr. Girnius iškėlė esminį ryšį tarp tautos ir kultūros, pabrėždamas, kad tautos nariu tampame ne biologiniu gimimu, bet tautinės kultūros pasisavinimu, jaugimu į ją. Kieno kultūrą pasisaviname, tos tautos nariais likime. Šio esminio ryšio tarp tautos ir kultūros iškilme glūdi visa dr. Girniaus paskaitos svarba ir jos reikšmė lietuviškosios kultūros klausimams spresti tremties sąlygose. Iš jo aiškėjo, kokie pavojai mums gresia ir kokie keliai įsigaliojimo šioms pavojams pašalinti. Nors dr. Girniaus paskaita savo sprendimais yra teoretinė, tačiau savo tolimesnėmis išvadomis ji veda prie konkrečių veikimo planų išdirbimo ir įneša daug aiškumo visose tautinio auklėjimo srityse, kuriose pas mus viešpatuoja dideli prietaravimai ir sumišimas.

Pirmiausia iš jos išplaukia toji skirtinga padėtis, kurioje yra vyresnioji ir jaunesnioji karta. Senesnieji yra tvirtai įaugę į savo tautos kultūrą, todėl jiems nutautėjimo pavojus mažas. Tačiau jaunesnioji karta, ypač mokslus einąs jauniems, kuris yra priverstas mokyti svetimos mokyklos, neišvengiamai pasisavina ir svetimą kultūrą ir tuo būdu išsijungia iš savo tautinės bendruomenės.

3. Kultūra ir civilizacija

Šis pavojus ypač padidėja todėl, kad esame atsidūrę ne tiek kultūros, kiek civilizacijos kraštuose. Nesileidami į akademines diskusijas kas yra kultūra ir civilizacija, turime tik patvirtinti, kad kultūra pirmoje vietoje stato žmogų, o civilizacija daiktą — turtus. Kristus tai yra pabrėžęs sakdamas, kad subata yra žmogui, o ne žmogus subatai, arba mūsų žodžiais tariant — turtai yra dėl žmogaus, o ne žmogus dėl turtų. Todėl ir civilizacija turi tarnauti kultūrai, o ne kultūra civilizacijai. Šioje Kristaus dvasioje yra išaugusi ir išsivysčiusi Europos kultūra, kuri savo esme

yra krikščioniška. Nors užjūrio kraštuose yra kaikiurių Europos kultūros elementų, tačiau persvaroję čia yra civilizacija ir ji sudaro grėsmę mūsų tautinei kultūrai, kuri yra humanistinė.

Nors tarp kultūros ir civilizacijos yra įtampa, tačiau ši įtampa gali būti išlyginta: civilizacija reikalinga kultūros, o kultūra gali skleistis civilizacinėmis priemonėmis. Šia prasme mūsų jaunimui, ypač studentų, jaugti ir lietuviškąją kultūrą nėra koks liuksusas, o būtina asmenybės ugdymo sąlyga, reikalinga ne tik savo asmenybei išsiskleisti, bet ir šio krašto kultūriniam lygiui kelti, nes Amerikai ypač reikalingas kultūrinis ugdymas, kad būtų atsvarta civilizacijos persvara. Iš antros pusės, civilizacinės vertybės reikalingos ir mūsų kultūrai, kad ji galėtų toliau egzistuoti bei skleistis. Kultūros ir civilizacijos pusiausvyrą ir jų sintezę yra tas kelias, kuris gali vesti atskirą asmenį į tobulumą, o tautas į dvasinę stiprybę ir medžiaginę gerovę.

4. Lietuviškosios kultūros ugdymas

Dr. J. Girnius iškėlė esminį lietuviškumo išlaikymo bruožą — jaugimą į tautinę kultūrą.

A. M. Šimkūnas (Lino raiziny)

Šią mintį praktiškai išvystė Iz. Matusiūvičė savo paskaita: „Būdas ir priemonės tautinei kultūrai ugdyti“. Jos paskaita buvo pirmosios tautos, padarymas iš jos išvadų praktinei pedagogikai. Jose prelegentė iškėlė visus esminius tautinio auklėjimo būdus bei priemones, įtikinančiai įrodė jų galimybę bei šios galimybės ribas. Pagrįstai ji pabrėžė tautinio auklėjimo svarbą šeimoje ir vaikų darželiuose.

Jei kultūra reiškia medžiaginių daiktų sudvasinimą, pripildymą jų turiniu ir prasme, tai kultūroje jaugimas prasideda su pirmomis žmogaus gyvenimo dienomis: kai motina dainuoja pirmąją lopsinę ar duoda pirmuosius žaislus. Tokius priešdėlius pridėti daiktams, kaip „geras“, „blogas“, „gražus“, „bjaurus“ žmogus išmoka tik šeimoje ar tautinėje bendruomenėje.

Nuo to, ką šeima ar tauta bus jam davusi, pareis, ar jis gyvens tik jausmiais suvokiamų daiktų pasaulyje kaip gyvis, ar pamatys jame ir gilesnę dimensiją, atskleidžiančią dvasios vertybes ir jų prasme. Todėl jaugimas ir lietuviškąją kultūrą labiausiai vyksta pirmosiomis kūdikystės dienomis, kada vaikas nesąmoningai paneriamas į tautinės kultūros gelmes, ir ši kultūra įsisakvėria į subtiliausias jo dvasios kampelius. Kas (Nukelta į 2-ą pusl.)

A. Tyruolis

Didmiesčio diena

Rytas

Greit keliai ir skuba rytas,
Vos iš gilių sapnų pakirsta.
Ir greitai auksu nudažytas
Dangus azūru pilku virsta.

Kažkur dar ryto paukščiai gieda,
Kažkur dar ryto rasos žydi,
Bet ratams greit, triukšmingai riedant,
To negirdėt ir nematyti.

Vidudienis

Daug gyvesni dabar atrodo
Daiktai lauke, viduj, ant stalo,
Ir brandesni lyg vaisiai sodo
Erđvaus ir didelio be galo.

Bet per pietę turėt sietų
Ilgesnį laiką jiems pavydi:
Atrodo tartumei kas krėstų
Vis nuolatots tą sodą didį.

Vakaras

Ir vėl priejūs žemės ribą
Sudiev pavargus saulė sako:
Aukšiniai jės šypsniai dar žiba
Ant virpančiojo jūros tako.

Bet kelią nakčiai kad nušviestų,
Šviesas galingas ima degti
Didysis, milžiniškas miestai,
Ir nenuimsta jis per nakty.

MIRĖ A. A. GIOVANNI PAPINI

Dr. P. MAČIULIS, Chicago, Ill.

Sekmadienį, liepos 8 d., savo namuose Florencijoje (Italijoje) mirė vienas didžiausių šio meto italų rašytojų, Giovanni Papini, sulaukęs 75 savo amžiaus metų. Jis gimė Florencijoje 1881 m. sausio 9 dieną, visą savo amžį išgyveno berašydamas net iki apakimo, nes vienu metu, prieš II-jį Pasakara, jam gydytojai buvo visai uždraudę skaityti ir rašyti dvejus metus. Tiesa, jis nesukūrė kokių sensacingų romanų, bet prirašė tiek kritikos ir kitų veikalų, kaip niekas kitas pasauly.

Jau prieš 20 metų apie G. Papinį ir jo parašytus veikalus Italijoje buvo išleistas didelis, apie pusantro šimto puslapių veikalas. Gaila, kad po ranka jo neturėdamas, negalėjau pateikti tikslių skaičių. Kaip pavyzdį noriu priminti, kad prieš keliolika metų teko skaityti prancūzų recenziją apie G. Papinį parašytą Italų literatūros istoriją. Veikalas tik... iš 36 tomų, ir prancūzai toj recenzijoje trumpai — drūtai pasakė, kad tokios Italų literatūros dar niekas taip gerai neparašė.

Mums lietuviams Giovanni

Papini pažįstamas iš kelių jo veikalų, išverstų į lietuvių kalbą.

Pirmas G. Papini veikalas, išverstas į lietuvių kalbą prieš 30 metų, buvo knyga pasirodžiusi po pirmojo Pasaulinio karo: — KRISTAUS ISTORIJA. Keliais metais vėliau Z. Blyno vertime pasirodė G. Papini veikalas — Išbaigtas žmogus (Luomo Finito), ir dar vėliau, to paties Z. Blyno vertime nedidelis veikalas — Kristaus kančios liudininkai. Chicagoje gi 1952 m. pasirodė mano išverstas G. Papini veikalas — Popiežiaus Celestino VI-o laiškas žmonėms; ir dar vienas išverstas į lietuvių kalbą G. Papinio puikiai parašytas veikalas šv. Augustino biografija — gyvenimas, jau beveik dveji metai čia laukia leidėjo.

Pirmas lietuvis, susipažinęs ir susidraugavęs su G. Papini, buvo mūsų a. a. 1941 metais Paryžiuje miręs dainius Jurgis Baltrušaitis.

Prie atviro didžiojo italų rašytojo kapo mes žemiau lenkiamės savo galvas.

SVEČIUOSE PAS FORDĄ

Visi šių metų Fordo fondo stipendijos laimėtojai birželio pabaigoj buvo sukviešti iš visos Amerikos pasisvečiuoti pas Fordą. Ten jiems buvo parūpinti viešbučiai, nakvynė, maistas, transportacija ir įvairios pramogos, kinas, ekskursijos ir t. t. Svarbiausioji šio suvažiavimo dalis buvo sekmdienį, būtent, iškilmingasis aktas. Jame taip pat dalyvavo 1952 mt. stipendijos laimėtojai, kurie dabar jau baigė įvairius Amerikos universitetus, o taip pat ir laimėtojų tėvai ir svečiai.

Iškilmingasis aktas buvo pradėtas invokacija. Vėliau kalbėjo Fordo viceprezidentas John S. Bugas, Oberlin kolegijos prezidentas dr. William E. Stevenson, stipendijų programos direktorius William C. Pine, ir kiti.

Pradžioje per sceną pražygiavo 1952 mt. stipendininkai, apsilvilkę ju baigtųjų universitetų togomis, su kepuraitėmis ir jiems buvo įteiktos Fordo dova-

nos. Vėliau pražygiavo šių metų laimėtojai ir jiems įteikti specialiai paruošti pažymėjimai. Iškilmingas aktas baigtas malda už stipendijatus. Jie turės susitikti vėl po keturių metų.

Kaip pasakė p. J. Bugas, šioji stipendija, paskirta išrinktiesiems geriausiems mokiniams, duoda pilną laisvę jiems pasirinkti mokslus, kokius jie nori ir neteikia laimėtojams jokių įsipareigojimų. „Padarykite pasaulį geresnį negu jis yra“, išsireiškė savo gražioje kalboje p. J. Bugas. Po šio akto sekė arbatėlė svečiams.

Lietuvius atstovavo stipendijos laimėtoja Marytė Lekniūtė. Ji jau buvo atkreiptas įspatingas dėmesys, kaip ir nepaprastos gyvenimo sąlygose atsidūrusią gabią lietuvaitę, kuri, nežinanti visų sunkumų jauniausią iš laimėtojų, atsiekė gražiausių mokslo rezultatų.

„Laikraščiai „Detroit News“ ir „Detroit Times“ įdėjo nuo-

Poezijos premija

Vadinamoji Newdigate poezijos premija Oksfordo universiteto paskirta amerikiečiui katalikui rašytojui David Louis Posner už eilėraščių rinkinį „The Deserted Altar“. Poetas yra gimęs New Yorke. Jo tėvas — žydas, motina — katalikė. Jis studijuoja Oksfordo universitete, gyvendamas tėvų benediktinų įsteigtoje bendrabutyje. Newdigate premija įsteigta 1806 metais. Ją yra laimėję Matthew Arnold, Oscar Wilde, Julian Huxley.

Studiojų religija

Oklahomos universitete įvyko Žmonių Santykių Auklėjimo konferencija, kurioj kalbėjo Tekso universiteto sociologijos profesorius Carson McGuire. Jisai pažymėjo, kad JAV moksleiviai ir studentai yra daug religingesni už savo tėvus. Net 85% jų priklauso kokiai nors bažnyčiai, kai tuo tarpu tėvų kartos žmonių nepriklauso tikybėms bendruomenėms apie 59.5%.

Žaibo gerosios pusės

Žaibą mes pažįstame iš daromų nuostolių, bet jis turi gerųjų pusių. Pvz. žaibo metu nuo didelio karščio deguonies ore jungiasi su azotu ir sudaro specialų junginį, labai reikalingą augalams. Apskaičiuojama, kad visoje žemėje žaibas per metus pagamina apie 100 milijonų tonų tokio azoto junginio. Vėsdėlto žaibas pasiima ir nemažai gyvybių. Vien JAV-se per metus apie 500 žmonių būna užmušami ir apie 1,500 — sužeidžiami. Taigi — nuo žaibo JAV-se žūna daugiau žmonių, kaip nuo viesulių ir keturis kartus daugiau kaip nuo uraganų, ir net šešis kartus daugiau negu žūna nuo potvynių.

Istorinė dokumentacija

Vokietijoje Herderio leidykla, serijoje „Welgeschichte der Gegenwart in Dokumenten“, davė antrojo Pasaulinio karo dokumentų rinkinio antrą tomą, turintį 503 puslapius, redaguotą prof. dr. M. Freund.

Sieninis šildytuvus

General Electric bendrovė atpirko patentą nuo išradėjo Harold Bovenker, iš Ballston Lake, N. Y., sudariusio naują kambarių šildymo sistemą: tokias šildymo lentes, pritvirtinamas prie sienos, šildomas elektra.

traukas keturių laimėtojų su viceprezidentu J. Bugas. „Detroit Times“ iš visų 72 laimėtojų išskyrė ir aprašė M. Lekniūtę.

Prieš p. orą savačių, Marytė, sėkmingai užbaigusi pirmąjį semestrą Wayne universitete, atšventė savo šešioliktąjį gimtadienį.

A. M. Šimkūnas

KULTŪRINĖ KRONIKA

● Dailininkų H. Šalkaus ir A. M. Šimkūno paroda įvyko Sydnejuje, Australijoje; tęsėsi nuo birželio 7 iki 20 dienos. Parodą atidarė Australijos Meno draugijos prezidentas W. Howkins. Atidarymo iškilmėse dalyvavo daugiau kaip šimtas kvietinių svečių. Katalogui įvadą parašė prof. Feuerring. Parodos atidaryme taipgi dalyvavo Valstybinės galerijos valdytojas ir Valstybinės operos prezidentas T. E. Lankner. Meno kritikai Sydnejaus spaudoje palankiai atsiliepė apie lietuvių dailininkų kūbinius.

● Dr. Zenono Ivinskio veikalas apie Merkelį Giedraitį ir ano laiko Lietuvą bus išleistas Romoje; spausdinimą prižiūres patsai autorius. Leidžia prel. Pr. Juras.

● Dr. A. Šešplaukis paruošė vadovėlį „Ten kur Nemunas banguoja“ leidžia lietuvių Vokietijoje. Knyga turėtų jau šį rudenį pasirodyti. Turės 300 puslapių, gausiai iliustruota. Tai skaitymų chrestomatija moksleiviams. Knyga sudaryta iš lietuviškų rašytojų kūrinių, tautosakos. Visi yra daugiau patraukio pobūdžio. Apima beveik visus svarbiuosius mūsų kūrėjus nuo Donelaičio, baigiant naujaisiais mūsų beletristais.

H. Šalkauskas (Raiziny)

„Pratiminė lietuvių kalbos gramatikos“ laida jau išsibaigė ir dr. A. Šešplaukis jau yra paruošęs naują papildytą laidą. Dr. A. Šešplaukis ir ateinančiais mokslo metais Columbia universitete dėstys lietuvių kalbą ir literatūrą; praplečiant tų dalykų kursą įvedama daugiau valandų. Atostogų proga mūsų poetas yra atvykęs su žmona pas uošvius — Račkauskus, 2714 S. Wallace str., Chicago 16, Ill. Čia pabus per liepos mėnesį.

● Mykolas Vaitkus paruošė spaudai eilėraščių knygą „Alfa ir Omega“; ruošia spaudai savo atsiminimų knygą „Mistiniame sode“ ir baigia meditacijų knygos vertimą tėvams pranciškonams.

● Čiurlionio Meno ansamblis. Praėjusiais metais minėjęs savo garbingų darbų pirmąjį penkiolektmetį, nūdien su tuo pačiu kūrybiniu judrumu tęsia savo darbą. Čiurlioniečiai, gyvendami

mi Clevelande ir būdami lietuvių kultūrinio gyvenimo palaikysiu puoselėtojais, šiais metais jau turėjo kelius koncertinius pasirodymus savo tautiečiams bei svetimiesiems. Iš žymesnių Čiurlioniečių pasirodymų buvo: Čiurlionio ir Sv. Jurgio parapijos jungtinių chorų koncertas, kurį Clevelande surošė Lietuvių Bendruomenės vadovybė šių chorų dainininkų kelionei į Dainų šventę išlaidoms apmokėti; Čiurlioniečiai Washingtone turėjo net tris koncertus — vieną iškilmingo pobūvio metu, antrą Sv. Motiejaus katedroje (bažnytinį giesmių) ir trečią dainų visiems saskrydyti dalyviams; trečiasis Čiurlioniečių kūrybinis žygis, tai dalyvavimas Dainų šventės bendrame koncerte. Vidurvasarį Čiurlioniečiai net poilsiaudami numato koncertuoti Clevelando Lietuvių Radijo klubo ruošiamame pobūvy. Rudeniop, rugsėjo mėnesio pirmomis dienomis, Čiurlioniečiai turės išvyką į Kanadą, kur su Toronto Lietuvių Varpo choru turės bendrą koncertą, kuris įvyks Windsor'e ir bus kaip Lietuvių Dainų šventės atgarsis anapus Didžiųjų ežerų. Čiurlionio Meno ansamblio vadovybė dar šiais metais numato išleisti savo dainų plokštelių antrą rinkinį; tęsti ir baigti Čiurlionio Meno ansamblio monografijos medžiagos paruošimą bei spausdinimą; Čiurlioniečiai numato paruošti ir savo kūrybinių darbų spalvotą garsinį filmą, kuriam nuotraukos padarytos jau padarytos, tik reikia užbaigti jų technikinį apipavidalinimą.

(VAB)

● Spausdinami Vaidzinto Raštai. Šalia mūsų didžiųjų lietuviškų raštų leidėjų — Lietuvių enciklopedijos, Lietuvių Knygos klubo, Terros Lietuvių Dienų, prel. Juro ir kitų pasižventėlių, įsikūvoja Chicago's prekybininkas Jonas Karvelis, išleisdamas mūsų garbingos atminties plunksnos darbininko Juozo Tumo Vaidzinto rinkinius raštus, kurių, kaip patyrėme, susidarys septyni nemaži tomai. Į rinkinių raštų tomus įeis visi Vaidzinto beletristinės, vaidinimui skirti bei kitokie gryniosios literatūros raštai, kaip Pragieduliai, Šeimos vėžiai, Rimai ir Nerimai bei kitiokis Vaidzinto kūrybinio palikimo lobis. Kitiokis gausingas Vaidzinto literatūrinis palikimas — įdomios literatūrinės paskaitos Vytauto Didžiojo universitete, turininga laikraštinė publicistika, kelionių aprašymai (Ten gera, kur mūsų nėra) ir kiti raštai, nūdien įdomūs tik mūsų literatūros bei kultūros tyrinėtojams; atsižvelgiant į sunkias lietuviškai knygai plisti sąlygas jų nenumatoma perspausdinti, nebent būtų sudarytas vienas tomas iš būdingiausių Vaidzinto publicistikos straipsnių, pasakytų kalbą įvairiausiomis progomis bei kitokių, turinčių pastovios reikšmės ir vertės, raštų. Vaidzinto rinkiniai raštai numatomi leisti prenumeratos būdu, kurios kaina už visus septyniuosius tomus, kaip patyrėme, būsianti \$21.00

(VAB)

● Gražina Tušauskaitė išvyko į New Yorką ir kitas rytines valstybes; reikia tikėtis, kad nauji vaizdai ir įspūdžiai sudarys palankias nuotaikas ne vienam naujam eilėraščiui.

● Galinis, kruopštus lietuvių tautos praeities tyrinėtojas, užbaigė keletus metus užtrukusį darbą apie senovės Prūsų kalbą. Jis, pasinaudodamas Elbingo žodynu, pravėdė jos palyginimą su lietuvių ir gotų kalbomis.

Klounai (Lino raiziny)

PO LIETUVISKOS KULTūros VELIAVA

(Atkelta iš 1 psl.)
iš mažens bus įaugę į savo tautos kultūrą, suvokę jos vertę ir ją pamilę, tą svetimos kultūros vilionės per daug negundys.

Sekcijų darbas bei rezolucijos

Prie praktiškosios kultūros kongreso dalies priklausė ir įvairios sekcijos, kuriose buvo skaitomos paskaitos ir diskutuojami atskirų kultūros sričių reikalai. Nors čia buvo iškelta daug naujų problemų bei vertingų sumanymų, tačiau sekcijose nagrinėjamos temos ir sprendžiamieji klausimai neįsilaikė tiesiog iš pagrindinės paskaitos iškeltų minčių ir kartais net joms prieštaravo. Tai įvyko gal dėl to, kad sekcijų vadovams bei jų paskaitininkams nebuvo žinomos pagrindinių paskaitų mintys bei jų keliamos problemos. Todėl būtų gera, kad rengiant tokių kongresus, pagrindiniai paskaitininkai iš anksto paruoštą savo paskaitų tekstus ir juos priimtų atskirų sekcijų vadovams, kad jie, liksdami atskiras kultūros sritis, galėtų išeiti iš pagrindinės paskaitos iškeltų tezių ir įsieti kitų savo atstovaujamos kultūros šakoms spręsti šių tezių sviesoje. Taip būtų pasiektas didesnis darbo racionalumas ir pats klausimų sprendimas būtų gilesnis ir vispasiškesnis.

Dėl tos pat priežasties ir pačios rezolucijos išėjo per ilgos ir tarp savęs nesuderintos. Nėra reikalo kartoti rezolucijoje, kas jau paskaitose pasakyta ir išaiškinta, ypač kai paskaitos bus išspausdintos. Rezolucijose turi būti trumpai formuluoti patys pagrindiniai dėsčiai bei sugestijos kongreso nutarimams vykinti, nesileidžiant į jų aiškinimą bei praktinį pritaikymą, kas jau yra atitinkamų institucijų dalykas.

NUO UŽSISENĖJUSIŲ SKAUDANČIŲ ŽAIZDŲ IR ATVIRŲ ODOŠ LIGŲ

Tie, kurie kenčia nuo SENU ATVIRŲ IR SKAUDANČIŲ ŽAIZDŲ, negali ramiai sėdėti ir nakintis miegoti, nes jų užsienėjusios žaizdos niežti ir skauda. Kad pašalinti šią niežtiną ir skaudinimą senų atvirų ir skaudančių žaizdų, uždėkite LEGULO Ointment. Jis gydomojo ypatybė palengvina jūsų skaudinimą ir galėsite ramiai miegoti naktį. Vartokite jį taip: nuo skaudančių žaizdų, suklepusios odos dedirvinių, odos išbrimų ir t. t. taip pat tinkama vartoti vaikams, kada paširo skaudus išbrimas nuo vartytų. Jį yra gera gyduolė nuo išviršinių odos ligų. Legulo Ointment yra paruošamas po 75 ct., \$1.25, ir \$3.50. Pirkite vaistinėse Chicago ir apylinkėse: Milwaukee, Wis., Gary, Ind., Detroit, Mich., Chicago arba rašykite ir atsikvirkite Money order.

LEGULO, Department D.
5618 W. Eddy St. Chicago 34, Ill.

STATYBAI IR NAMŲ PATAISYMIŲ PRISTATOMI Visokių rūšių MEDŽIAGOS

CARR MOODY LUMBER CO.

STASYS LITVINAS, Prez.
3039 So. Halsted St.
Tel. Victory 2-1272

Apkainavimą ir Prekių Pristatymą Teikiame Nemokamai Raskite atidara kasdien nuo 8 val. ryto iki 6 val. vakaro ir šeštadieniais iki 8 val. vakaro.

KRONIKA

• Jaunas pianistas Antanas Smetona; Juliaus Smetonos ir žinomos pianistės Birutės Smetonienės-Nasvytės sūnus, neseniai baigė mokslus šv. Juozapo Augstiesnioje mokykloje ir muzikos studijas Cleveland Settlement School pas prof. Leonard Shure, fortepiono klaseje. Jaunasis pianistas dar studijų metais yra dalyvavęs daugelio koncertų programose pas savus ir svetimuosius salėse bei radijo studijose, skambino solistu su pagarsėjusiu Clevelando Moterų Simfonijos orkestru. Antanas Smetona pianiną meną pradėjo studijuoti pas savo motiną būdamas tik šešerių metų. Dabar numato tęsti fortepiono virtuozų studijas augstose amerikinėse muzikos mokyklose.

• Juozas Kazimieras Valantiejus padarė teisės mokslų doktoratą Chilėje, Piet. Amerikoje. Teisę jis studijavo Floridoje,

Miami universitete. Naujas daktaras turi valstybinę tarnybą, gyvena Maspeth, L. I. N. Y. Jis yra Worcesterio klebono J. Valantiejaus brolio sūnus.

• Dr. K. Cirtautas parašė studiją apie tremtinio dvasinę nuotaiką. Ji yra įvardinta: The Refugee, a Psychological study. Jai įvedamąjį žodį parašė garsus visuomeninės psichologijos žinovas Pitirim Sorokin.

Cirtautas profesoriauja Newtown college. Š. m. liepos 13 d. jis moksliniais tikslais išvyko Vokietijon ir Austrijon. Iš ten parašys "Draugui".

• Dail. R. Viesulio litografija "Diena po dienos" įsigijo Cincinnati Meno muzėjus savo nuolatinei kolekcijai. Darbas buvo

MOVING

A. BENIULIS atlieka įvairius perkraustymus ir pervedimus iš tolimų ir artimų atstumų.
Tel. Bl. 7-7075 arba PR 8-9842

MIDLAND SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

4058 ARCHER AVE.

LIETUVIAI TAUPŲ LIETUVIŠKOJE TAUPYMO IR SKOLINIMO BENDROVĖJE

1. MES MOKAME AUKŠTESNĄ DIVIDENDĄ 2. KIEKVIENA SĄSKAITA LIGI 10,000.00 3. APDRAUSTA FEDERALINĖS VALDŽIOS DRAUBIMO ĮSTAIGA. 4. SAŽININGAS IR MANDAGUS PATARNAVIMAS.

AUGUSTAS SALDUKAS PREZIDENTAS.

DARBO VALANDOS: PIRM. ANTR. PENKT. nuo 9-5 v.v. ketvirtadieniais: 9-4 v.v. šeštadieniais: 9-4 v.v. TREČIADIENIAIS: UŽDARYTA.

ADRESAS: 4038 S. ARCHER AVE. CHICAGO 32, ILL. TEL. LA. 3-6719

PREČIN PHOTO STUDIO
(Incorporated)
EDVARDAS ULIS, sav.
4058 Archer Avenue
Telefonas Virginia 7-2481

Naujas arba Vartotas Automobilis

GALIMA NUPIRKTI BE PINIGŲ P A S

BALZEKAS MOTOR SALES, INC.

NAUJAS 1956 CHRYSLER \$2,495

NAUJAS 1956 PLYMOUTH \$1,495

Daugybė garantuotų visų išdirbsčių vartotų automobilių už labai atpigintas kainas

BALZEKAS MOTOR SALES, INC. CHRYSLER - PLYMOUTH DISTRIBUTOR

4030 Archer Ave., Chicago 32, Illinois Telef. Virginia 7-1515

Seniausia, didžiausia ir teisingiausia lietuvių automobilių pardavimo ir remontavimo įstaiga

nupirktas iš Ketvirtosios Tarpautinės Spalvotos Litografijos biennalės, vykusios muzėjaus patalpose. Taip pat įvairūs privatus amerikiečių kolekto-

• **DAINA** televizijos bei radijo krautuvė ir taisyimo dirbtuvė perkelta į erdvesnes patalpas: 3321 S. Halsted Str., tel. CLiffside 4-5665.

• **DR. ANTONAS ALEKNA**
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1957 W. Garfield Blvd.
VAL: 1-4 ir 6-9
Šeštadieniais nuo 1 iki 4 val. p. v.
Išskyrus ketvirtadienį ir sekmadienį.

• **DR. ANNA BALIUNAS**
AKIŲ, AUSIŲ, NOSIŲ IR GERKLIO LIGŲ
— Prilaktos akimatais —
3322 So. Western Avenue
VAL: kasdien 10-12 val. ir 7-9 val.
Šeštadieniais 10-12 val. Trečiadieniais uždaryta. Kitu laiku susitarus
Ofiso telefonas: PR 8-3329
Rez. tel. WALbrook 5-5076

• **DR. JUZE IR KESTUTIS AGLINSKAI**
GYDYTOJAI IR CHIRURGAI
2300 West 51st Street
VAL. pirm. ir antr. 10 iki 12 ryto.
2 iki 4 ir 6 iki 9 popiet; ketv. ir penkt. 2 iki 4 ir 6 iki 9 popiet. Šeštadieniais 10 iki 12 val. popiet.
Ofiso tel. PROspect 6-1795
Rez. tel. GHOvehill 6-5003

• **DR. VL. BLAZYS**
PLAUCIŲ IR VIDAUS LIGŲ
4701 South Damen Avenue
(Kampus 47-tes ir Damen Ave.)
VAL: kasdien nuo 9-12 val. vak.
Šeštadieniais 2-4 val. vak.
Trečiadienį ir kitu laiku pagal sutartį
Tel. ofiso LAfayette 3-6048
Rez.: WALbrook 5-3048

• **DR. PETER T. BRAZIS**
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street
VAL. pirm., ketv. ir penkt. 1-4 ir 7-9
Antr. 1-6, treči. ir šešt. pagal sutartį

• **DR. Z. DANILEVIČIUS**
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6317 South Western Avenue
Chicago 28, Ill.
Pašalintymai pagal sutartį
Telefonas REPUBLIC 7-4900
Residencijos: GHOvehill 6-5161

• **DR. T. DUNDULIS**
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 Archer Avenue
VAL: 2-4 ir 6-8 v. p. v. 8-10 v. p. vak.
Šeštadieniais nuo 2 iki 4 popiet.
Trečiadieniais pagal sutartį
Ofiso tel. VIRginia 7-0036
Residencijos tel. BEverly 8-5244

• **DR. BR. GAIZIUNAS**
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
(Spec. moterų ligos ir akušerija)
4055 Archer Ave.
Kampus Archer ir California Ave.
VAL: 2-4 ir 6-8 v. p. v. 8-10 v. p. vak.
Šeštadieniais 2-4 val. p. v. Iškylus sekmadieniais.

• **DR. J. GUDAUSKAS**
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
756 West 53th Street
(Kampus Halsted ir 53-ta gatvė)
VAL: 1-4 ir 6-8 v. p. v. 8-10 v. p. vak.
Šeštadieniais 1-4 val.

• **DR. A. JENKINS**
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
(LIETUVIS GYDYTOJAS)
2500 West 63rd Street
VAL: kasdien nuo 2-4 p. p. ir 7-10 iki 9 val. Trečiadienį ir šeštadienį uždaryta

• **DR. ALDONA A. JUŠKA**
AKIŲ LIGŲ SPECIALISTE
PRITAIKO AKINIUS
Valandos: 9-11 ir 1-3 v. v. pagal susitarimą. Iškylus trečiadieniais
2422 West Marquette Rd.

• **DR. WALTER J. KIRSTUK**
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
(LIETUVIS GYDYTOJAS)
3925 West 59th Street
VAL: 1-4 popiet, 6:30-8:30 vak.
Trečiadienį, pagal sutartį

• **DR. P. KISIČIUS**
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4938 W. 15th St., Cicero
Kasdien 1-3 v. ir 6-8 v. vakare.
Iškylus trečiadieniais
Butas 1526 So. 49th Ave.
Šeštadieniais 12 iki 4 popiet

• **DR. EMILY V. KRUKAS**
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
4146 S. Archer Ave.
VAL: Kasdien popiet nuo 12-2:30 v. vak. pirm., antr., ketv. 6-8:30 v. Trečiadienį ir šeštadienį tik susitarus

rius įsigijo dailininko piešinį "Rankos", kuris yra išstatytas Modernaus Meno muzėje, piešinių parodoje, New Yorke.

• **DR. NINA KRIAUGELIONAITĖ**
(Gydytoja ir Chirurgo)
MOTERŲ LIGŲ IR AKUŠERIJOS SPECIALISTE
5760 West 71st Street
(Kampus 71st ir California)
Tel. ofiso ir rez. REPUBLIC 7-4148
Val. 11-3 ir 6-9 v. v. Šešt. 1-4 p. p. Priėmimas tik pagal susitarimą.

• **DR. IRENA KURAS**
(Gydytoja ir Chirurgo)
KODIKIŲ IR VAIKŲ LIGŲ SPECIALISTE
7156 South Western Avenue
(MEDICAL BUILDING)
Pirmad., antradi., ketv. ir penktadi. nuo 11 val. ryto — 1 v. p. ir nuo 6 v. — 5 val. vakare. Trečiadienį nuo 11 val. ryto — 1 v. p. ir šeštadienį nuo 11 val. ryto iki 3 val. popiet.
Ofiso tel. RE. 7-1188
Rez. tel. WALbrook 5-5766

• **DR. FRANK C. KWINN**
(KIVIEČINSKAS)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1651 West 47th Street
LIGONIUS PRIMA: Kasdien nuo 3 val. iki 4 v. popiet. Nuo 7 v. iki 8:30 Uždara treči. visą dieną ir šeštadienį vak.

• **DR. A. MACIUNAS**
5700 S. Wood Street
Atostogose iki rugpj. 2 dienos.
Reikalui esant prašom kreiptis į: DR. V. MUŠINSKĄ, Rez. Ofiso: PROspect 6-2240, rez. WALbrook 5-4860.

• **DR. JULIJA MONSTAVIČIUS**
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
Office: 10748 South Michigan Ave.
Buto: 1653 W. 103 St., Beverly Hills
VAL: kasdien nuo 6 v. v. iki 9 v. v. Iškylus trečiadienį. Šeštadieniais nuo 1 iki 4 val. popiet.

• **DR. A. NARBUTAS**
PLAUCIŲ IR VIDAUS LIGŲ
2745 W. 69 St.
(priešais Sv. Kryžiaus ligoninę)
Prima pagal susitarimą

• **DR. J. A. PAUKSTYS**
(Arti Archer Ave.)
4253 S. Whipple Street
Valandos: nuo 10 iki 12; 2-6; 7-9. Šeštadienį, 10-12, Trečiadienį, uždaryta.
LAfayette 3-1494
Namu — CEDarcrest 3-7786

• **DR. ALBINA PRUNSKIS**
DR. VLADAS PRUNSKIS
GYDYTOJAI IR CHIRURGAI
3259 South Halsted St.
Kasdien 2-7 val. vak. Šeštadienį nuo 1-5 val. vak.
Trečiadienį ir kitu laiku pagal sutartį
Ofiso tel. VICTORY 2-1484, B-2487
W. 62nd St., tel. REPUBLIC 7-9816.

• **DR. AL. RAČKUS**
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4342 Archer Avenue
(Kampus Kedzie ir Archer)
VAL: kasdien nuo 2 iki 9 val. Trečiadienį ir sekmadienį, tik susitarus

• **DR. ZIGMAS RUDAITIS**
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIAL. CHIRURGINĖS IR ORTOPEDINĖS LIGŲ
2745 West 69th Street
VAL: Pirm., antr., ketv., penkt. nuo 2:00 — 4:00 ir nuo 6:00 — 8:00. Šešt. nuo 2:00 — 4:00. Trečiadienį ir kitu laiku susitarus telefonu.

• **DR. ANTONAS RUDOKAS, O. D.**
Tikrina akis: pritaiko akinius, keičia stiklus ir lęšius.
4455 So. California Ave., Chicago
Šaukiete Yards 7-7381
Pirm.: vakaras 6 iki 9; šeštadienį 10 val. ryto iki 4; trečiadienį ir sekmadienį, tik susitarus.

• **DR. STRIKOL**
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1645 S. Ashland Ave. (kamb. 211)
VAL: nuo 2-4 ir 6-8; trečiadienį, šeštadienį, tik pagal sutartį.
Jei neatsiliepė viršminėti telefonai, šaukiete Midway 5-6001

• **P. ŠILEIKIS, O. P.**
Orthopedas - Protistas
Aparatų, Protėzių, Med. bandai. Spec. pagalba kojom (Arch. Support) ir k. k.
VAL: 9-4 ir 6-8. Šeštadieniais 9-11.
ORTHOPEDIJOS TECHNIKOS LAB.
2850 W. 63rd St. Chicago 28, Ill.
Tel. PROspect 6-5083.

• **DR. S. VAITUSH, OPT.**
Palengvina akių kempimą, kuris yra priežastis galvos skaudėjimui bei vėgimo ir skaudinčių akių kardiui. Atitaisau trumparegystę ir tolgaregystę. Prirenku teisingai akinius. Visi egzaminavimai daromi su elektriniais instrumentais, rodančiais mažiausius trūkumus. Speciali atyda Kreiplama 1 mokyklos vaikams.

4712 South Ashland Avenue
Tel. Yards 7-1372
VAL: 10:30 iki 7 v. vak. Šeštadienį 10:30 iki 6 val. Sekm. ir treči. uždara.

• **DR. J. J. SIMONAITIS**
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Naujas adresas: 4256 W. 63rd St.
Ofiso tel. RELiance 5-4410
Rezid. tel. GHOvehill 6-0617
Valandos: 1-5 p. m. ir 6-8 p. m.
Penktadienį, tik po pietų.
Trečiadienį ir šeštadienį pagal sutartį

• **DR. P. STRIMAITIS**
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1724 West 47th Street
(Kampus 47th ir Hermilage)
VAL: nuo 2 iki 4 ir 6 iki 9 v. vak. Šeštadienį nuo 2 iki 6 val., Iškyl. sek.

• **DR. FL. TALLAT-KELPSA**
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
5002 West 16th Street
VAL: kasdien 6-8. Šeštadienį 1-3. Tel. TOWnshill 2-9956
2534 West 68th Street
VAL: tik iš anksto susitarus.
Tel. HEMlock 4-7080, neatkaima skambinį Central 6-2264.

• **DR. VYT. TAURAS-TUPČIAUSKAS**
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
BENDRA PRAKTIKA IR SPEC. MOTERŲ LIGOS
Ofiso ir rezid.: 2410 W. 51st St.
Tel. PROspect 6-1223 arba WE 6-5577
Ofiso val. Pirm. 8-10 v. v. Antr., Trečiadienį, Penktadienį 6-9 val. vak. ir Šeštadieniais 2-4 val. popiet.

• **DR. V. P. TUMASONIS**
CHIRURGAS
6255 South Western Avenue
VAL: kasdien 2-4 p. p. ir 7-9 val. Trečiadieniais, šeštadieniais ir sekmadieniais uždaryta

• **DR. A. VALIS-LABOKAS**
MOTERŲ LIGŲ GYDYTOJAS
3267 South Halsted Street
VAL: 1 iki 4 v. p. p. ir 6-8 v. vak. Šeštadieniais 1-4 v. p. p.

• **DR. ONA VASKEVIČIUS**
(Vaskevicius)
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
6248 South Kedzie Avenue
VAL: kasdien 1-3 p. p. ir nuo 6-8 val. vak. Šeštadienį, 1-4 p. p. Trečiadieniais ir kitu laiku tik susitarus.

• **DR. J. VAITAITIS**
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1407 So. 49th St., Cicero
Kasdien 10-12 val. ryto ir 6-8 val. vak. Šeštadieniais 10-12. Trečiadienį, uždaryta.
Ofiso ir buto tel. OLYmpic 2-1291

• **DR. V. VILEIŠIS**
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
802 West 31st Street
Kamp. Halsted ir 31-mos gatvės. Priėmimo valandos kasdien: 1-4 p. p. ir nuo 6-8 v. v. Šeštadienį 1-4 val. popiet.

• **DR. F. O. WINSKUNAS**
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2420 West Marquette Rd.
VAL: nuo 3 iki 4 p. p. ir 6 iki 8 vak. Trečiadienį ir šeštadienį, pagal sutartį

• **DR. P. Z. ZALATORIS**
1821 So. Halsted Street
Tel. ofiso CA 6-0257, rez. PR 6-6656
Rezid. 6600 S. Arcturian Ave.
VAL: 11 v. r. iki 3 p. d. ir 6-8 v. v.

• **DR. G. ŠERNER**
LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS
Vid. 35 metų patirtimo
— Tel. Yards 7-1826
Pritaiko akinius, Kreivius akis, lęšius.
Ofiso ir akinių dirbtuvė
756 West 53th Street
VAL: nuo 10 iki 2, nuo 6 iki 8, trečiadienį, nuo 10-12, penktadienį 10-12 ir šeštadieniais 10-2 val. popiet.

• **DR. S. VAITUSH, OPT.**
Palengvina akių kempimą, kuris yra priežastis galvos skaudėjimui bei vėgimo ir skaudinčių akių kardiui. Atitaisau trumparegystę ir tolgaregystę. Prirenku teisingai akinius. Visi egzaminavimai daromi su elektriniais instrumentais, rodančiais mažiausius trūkumus. Speciali atyda Kreiplama 1 mokyklos vaikams.

4712 South Ashland Avenue
Tel. Yards 7-1372
VAL: 10:30 iki 7 v. vak. Šeštadienį 10:30 iki 6 val. Sekm. ir treči. uždara.

DRAUGAS THE LITHUANIAN DAILY FRIEND

3324 S. Oakley Ave., Chicago 6, Ill. Tel. VIRginia 7-3441; 7-6445

Entered as Second-Class Matter March 21, 1916, at Chicago, Illinois Under the Act of March 3, 1879.

SUBSCRIPTION RATES	
\$8.00 per year outside of Chicago	
\$9.00 per year in Chicago & Cicero	
\$9.00 per year in Canada	
Foreign \$11.00 per year	
1/2 metų \$4.00	
1/4 metų \$2.00	
Chicago ir Cicero	\$9.00
Kitur JAV ir Kanadoje	\$9.00
Užsienyje	\$11.00

Redakcija straipsnius taip pat priima. Neatsakoma už straipsnių turinį, jei jie nėra rašomi raštu. Redakcija ne atsakinga už straipsnių turinį, jei jie nėra rašomi raštu. Redakcija ne atsakinga už straipsnių turinį, jei jie nėra rašomi raštu.

Slaptoji jėzuitų jėga

400 metų nuo Ignaco Lojolos mirties

DR. JUOZAS PRUNSKIS

Siemet, liepos mėn. 31 d. su-
eina 400 metų nuo mirties Jė-
zuitų ordino įsteigėjo šv. Igna-
co Lojolos. Tai sudėtinga as-
menybė; dar sudėtingesnis dar-
bas jo įsteigto jėzuitų vienuo-
lyno. Jėzuitai — didžiausia ka-
talikų vienuolinė bendruomenė,
turinti arti 33,000 narių, ve-
danti 46 universitetus, 477 ko-
legijas su 305,000 studentų; vi-
same pasaulyje jėzuitai leidžia
1,112 laikraščių. Jėzuitų aug-
tas išsimokslinimas, stengima-
sis eiti su laiku dvasia, judre-
mas ir ryžtingumas leido tą
ordiną pavadinti "popiežiaus
lengvoji kavalerija". Sakytu-
me, kad tai pasenęs pavadinimas.
Dabar geriau būtų paly-
ginti motorizuotiems daliniams
ar aviacijai.

Nenuostabu, kad šios su-
kakties proga pasirodė eilė nau-
jų leidinių apie šį stiprų dvasi-
nės kultūros sąjūdį. Neseniai
New Yorko leidėjas George
Braziller, Inc. išleido vertimą
(atlikta F. S. Flint ir D. F.
Tait) "Rene Fueloep - Miller
kapitalinio veikalo "The Power
and Secrets of the Jesuits" (508
pusl., kaina \$5.00).

Nuostabiai daug medžiagos.
Autorius surinkęs nuostabiai
daug medžiagos. Iš įvairiausių
šaltinių, iš raštų pačių jėzuitų
ir jų priešių, nevengdamas net
suregistruoti nei gaudy, ir to-
dėl ne su visais jo minimais
faktais, skelbiamomis išvado-
mis galime sutikti. Autorius
pats nėra katalikas, ir tai vie-
tomis stipriai jaučiamas. Sutin-
kame, kad veiklas gali susi-
laukti labai pelenų prieštarių.
Tačiau vis dėlto mums įdomu,
kad iš to mokslininko, kuris
rinko medžiagą neturėdamas iš
anksto įgyto prielankumo jė-
zuitams, patiriame faktus, ku-
rie verčia mus pagarbiai lenkti
galvas prieš tą didį ordiną.

Asilas, nukrautas knygomis

Autorius visų pirma taip
vaizdžiai nupiešia gyvenimą Ig-
naco Lojolos, kuris tiek buvo
godus mokslui, kad 1527 me-
tais, ant asilo susikrovęs savo
knygas, iškeliavo gilinti studi-
jų į Paryžių. Pavaizduoja tą
pirmųjų dienų naujos vienuoli-
jos entuziazmą, — kada naujoji
bendruomenė prisiglausdavo
apgruvusiuose namuose be
langų ir durų, dėvėdami sukri-
tusiais drabužiais, elegetaudami
ir gautus pinigus išdalindami
dar vargingiesiems. Kai 1538
m. Romą užgulė tamsus badas,
naujai atsiradęs jėzuitų ordinas
siuntė savo narius su degalais
ir neštuvais nakčiai įsikoti
mirštančių žmonių. Šv. Igna-
cas, surinkęs pinigų iš turtin-
gesniųjų, įsteigė Mortos namus,
kur prisiglaudę jo gelbimos gat-
vės moterys, perauklėjamos
naujam garbingam gyvenimui.

Ignacas Lojola mirė turėda-
mas 65 m. amžiaus, palikda-
mas itin gyvą savo įsteigtą ben-
druomenę, kurios pirmąjį bran-
dualį sudarė jo kolegos stu-
dantai. Jie ištaisė šimtmečiais
vedė atkaklią kovą, išskeldami
žmogaus valios laisvės idėją
prieš kalvinistus ir kitas sek-
tas, tvirtinančias, kad Dangaus
malonė užmuša valios laisvę,
ir prieš materialistus, laikkan-
čius žmogų bevalia tobula maši-
na. Jėzuitų išsilavinimas ir
moklingumas laimėjo simpati-
jas net tokių vyrų, kaip Leib-
nicias, kuris palaikė artimą susi-
rašinėjamą su daugeliu jėzuitų.

Žmonių širdys — gyvosios knygos

Autorius iškelia ypatingą jė-
zuitų sugebėjimą darbuotis mi-
sijoje. Toks šv. Pranciškus Ksa-
veras naktį prieš išvykdamas į
Indiją praleido lopydamas savo
sutaną. Vienintelis dalykas, ką
jis pasiėmė iškeliaudamas, bu-
vo breviarius ir drabužių riu-
lėlis. "Žmonių širdys yra gyvo-

sios knygos, kurios yra daug
iškalbingesnės, kaip mirusios, ir
jas privalome studijuoti..." —
kalbėjo jis. Jėzuitai, nuvežda-
mi vakariečių mokslą, tapdami,
jei reikia braminiais, įstengda-
vo įeiti net į imperatorių rū-
mus Kinijoje ir Japonijoje, lai-
mėdavo ano laiko mokslininkų
ir vadovaujančių valstybininkų
simpatijas. Jie ano laiko val-
dovams mokėjo išrasti fonta-
nus ir mechaniskus vaikščiojan-
čius liūtus, pataisyti jų kalen-
dorus ir pramatyti saulės už-
tėmimus.

Atradėjai

Amerikoje jėzuitų misionie-
riai pirmieji ėmėsi auklėti in-
dėnus, ko nedarė nei ano laiko
vyriausybė, nei kas kitas.
Fueloep - Miller netgi tvirtina,
kad iš dalies tik dėka jų veik-
lumui naujai sukurtoji JAV
įvedė į savo konstituciją tokius
stiprius religinės laisvės princi-
pus. Benjaminio Franklino ar-
tumas draugas buvo jėzuitas
John Carroll. Quebeco jėzuitai
pastatė pirmąją kolegiją. Moks-
lininkas Bancroft savo Ameri-
kos istorijoje tvirtina, kad gal
nei viena upė šiaurės Ameriko-
je nebuvo naujai surasta, pir-
ma jėzuitams neparodant kelio
į ją. Jėzuitas Albanel buvo pir-
mas baltasis, pasiekęs Hudsono
įlanką, jėzuitas Dolbeau ištyrė
kalnų sritis į šiaurę nuo šv.
Lauryno upės. Markizas Denon-
ville savo laiku rašė savai vy-
riausybei į Paryžių:

— Mano stebėjimai įtikino
mane, kad jėzuitai yra tinkam-
iausi žmonės padaryti indėnus
taikingais mūsų atžvilgiu.

Jėzuitai sudarė pirmus tiks-
lesnius pietinės Kalifornijos
žemėlapius.

Tarp primityvių indėnų

Peru ir Bolivijos valstybėse
jėzuitai surado daugiau kaip
100 primityviausių indėnų ge-
nčių, kurių išmokė dirbti žeme,
auginti gyvulius, sėsliai apsi-
gyventi, statyti namus. Įsteigė
specialias mokyklas indėnams.
Limoje įsteigė pirmą spaustu-
vę indėnų knygoms. Dėl to me-
tais Ispanijos karaliui buvo
pasiųstas pranešimas, kad jė-
zuitai savo uolumu pasiekė tai,
ko negalėjo pasiekti didelės
armijos, aikvodamos daug pinigų.
"Jie priešus padarė drau-
gais ir atvertė labiausiai lauki-
nės gentis..."

Kovojam su vergų pirkliais

Kovodamas su vergų pirk-
liais jėzuitas Anchieta parašė
vaidinimą, išjuokiantį juos; in-
dėnai su dideliu užsidegimu tai
vaidino. Gindami indėnus nuo
baltųjų išnaudojimo, jėzuitai į-
steigė jų nepriklausomos val-
stybės plačiose teritorijose, da-
bar įeinančiose į Argentinos,
Paragvajaus, Urugvajaus, Či-
lės, Brazilijos ir Bolivijos plo-
tus, iš viso sudarydami 31 to-
diklą vadinamą redukciją. Čia bu-
vo įsteigtos net muzikos mo-
kyklos, sudaryti orkestrai (tų
kraštų indėnams esant itin ta-
lentingiems muzikoje), statomi
vaidinimai, ugdoma pramonė.
Vyrai ir moterys ten kasmet
gaudavo naują drabužių eilutę,
vaikai — dukart metuose, tai-
gi indėnai ten buvo geriau,
nors, paprasčiau, apsirengę, kaip
daugelis kaimyninių ispanų.
Net lauko darbuose tebuvo dir-
bama 8 val. dieną. Kai ispa-
nai ėmė tas laisvasias indėnų
valstybes pulti, jėzuitai sudarė
indėnų armiją ir tvirtoves ap-
sigynimui, ir tik pajudėjus visai
Ispanijos valstybei, vedami go-
dumo perimti indėnų auksą, tos
laisvos valstybės buvo nuka-
riautos. Net toks Bažnyčios ne-
draugas, kaip Voltairas jėzuitų
misijas vadina "žmoniškumo
triumfu".

Šv. Kryžiaus Parapijos ghoras Chicagoje, vadovaujamas St. Sodeikos.

Vilnių lankęs Posevinas

Jėzuitai yra davę tokių ga-
bių diplomātų, kaip tas ir Lie-
tuvos istorijoje žinomas Pose-
vinas, lankęs Vilniuje, vedęs
derybas tarp Lietuvos — Len-
kijos ir Maskvos valdovų, dis-
putavęs su Jonu Baisiuoju; su
Petru Skarga taręs dėl naujų
kolegių steigimo Lietuvoje.

Jėzuitai tapę valdovų nuo-
dėmklausiais, turėjo nemažos
įtakos ir karalių rūmuose. Ne-
visada tai jiems patiems išėjo į
gerą. Kaip Fueloep - Miller tvir-
tina, jėzuitų uždraudimas
Prancūzijoje turėjo ryšio su tē-
vo Sacy atsakymu duoti abso-
liučiąją dėl Madame Pompa-
dour, karaliaus meilužės...

Mokslininkai

Jėzuitai veržlūs moksle. Tē-
vas Kristofas Clavius patikrino
Galilėjaus sprendimus ir nesvy-
ravo patvirtinti, kad jo stebė-
jimai verčia juos laikyti teisin-
gais. Kai Galilėjus lankėsi Ro-
moje, 1611 m., jėzuitai jį mie-
lė ir vaikingai priėmė savo ko-
legijoje.

Jėzuitas Gregoires de Saint-
Vincent (belgas) drauge su
Descartes ir Fermat padėjo
pagrindus analitinei geometri-
jai. Atradimai jėzuito Frances-
co Grimaldi apie šviesos spindu-
lių lūžimą daug padėjo Newto-
nui suformuluoti savo dėsnius.
Jėzuito Roger J. Boscovich teo-
rija apie atstumiančias kūno
jėgas prisidėjo prie Maxwell
elektrodinaminio atradimo. Aš-
tuonioliktame šimtetyje — net
daugelis protestantų savo vai-

kus davė auklėti jėzuitams, o
vienas to laiko jų dvasininkas
net klausė:

— Kiek gi iš mūsų yra taip
gerai išmoksintų ir išauklėtų,
kaip jėzuitai? Kaip gi daug iš
mūsų yra tiek uolūs ir gabūs
mokyme, kaip tie "Romos anti-
kristo emisarai?"

Voltairas apie jėzuitus

Net Voltairas savo veikale
"Liudviko XIV laikotarpis" ra-
šo apie savo studijas Clermon-
to jėzuitų kolegijoje:

— Ką aš pastebėjau per tuos
septynerius metus, kuriuos pra-
leidau jėzuitų pastogėje? —
Gyvenimą, pilną nuosaikumo,
stropumo ir tvarkos. Jie kiek-
vieną dienos valandą skyrė mū-
sų auklėjimui ar savo griežtų
įžadų pildymui. Tai gali paliu-
dyti tūkstančiai jų auklėtinų.

Jėzuitų teatras

Prie savo kolegijų jėzuitai
steigė teatrus, kurie, anot Fue-
loep-Miller prisidėjo prie ope-
ros išsivystymo. Jų teatruose
atsirado ir baletu užuomazga.
Daugelis jėzuitų teatrų buvo
aprupinti naujaisiais scenos
efektų išradimais. Tokie dra-
maturgai kaip Molieras, Cor-
neille savo pirmą išauklėjimą
gavo pas jėzuitus. Ispanijos Lō-
pe de Vega, Tirso de Molino,
Calderon — išaugo jėzuitų te-
atro įtakoje.

Michelangelo buvo toks ge-
ras jėzuitų draugas, kad pasi-
sūlė be atlyginimo padaryti
planus jų bažnyčiai Romoje.
Povilas Rubensas buvo taipgi

artimas jėzuitams. Didysis ba-
roko periodo skulptorius Lo-
renzo Bernini buvo labai drau-
giškas jėzuitams.

Atidarė Rytų išminčių lobynus

Jėzuitai pirmieji paskelbė
Konfucijaus raštų vertimus ir
atidarė Tolimųjų Rytų išminčių
lobynus. Jėzuitas Francesco de
Vico atrado eilę kometų. Vienas
garsiausių XIX šimt. astron-
omų buvo tėvas Angelo Secchi,
jėzuitas. Studijuodamas mėnu-
lio topografiją, jis išrado naują
spektografinį būdą žvaigždės
stebėti. Jis tapo vienu iš k'rėjų
moderniosios astronomijos; jo
tyrimai erdvių magnetizmo, me-
teorologijos ir kiti — gerai pa-
sitarnavo kosminės fizikos sri-
tyje.

Jėzuito Wasmanno praveisti
skrudžių tyrimai yra labai di-
delis įnašas biologijoje. Tėvas
A. Kircher rėšamas su magiškos
lempos iradimu. Tėvas Frances-
co Lana-Terzi išdirbo metodus
kaip mokytis akis nuo gimimo.

Jėzuitas Lawrence Gusmao
dar pirm Montgolfierių Lisabo-
noje buvo pakilęs balionu nuo
žemės. Jėzuitai yra labai daug
pasitarnavę geografijai ir kal-
bamokslui, misijose surinkdami

P.&J. JOKUBKA

TV. DEIMANTAI IR LAIKRODŽIAI
Pardavinimas ir Taisyimas
4077 So. Archer Ave.
Chicago 32, Ill. — Tel. LA 3-8617

BRUNO'S KEPKLA
3339-41 S. Lituania Ave.
Tel. Clifside 4-6376
Pristatomo į visas krautus
ir restoranus, taip pat į iš-
sūnėnė į visus artimuosius
miestus.

MUTUAL FEDERAL SAVINGS
AND LOAN ASSN
Chartered & Supervised
by the U. S. Government
Istaigos VALANDOS: Kasdien nuo 9-tos ryto iki 5 val. po pietų. Ketvirtadieniais nuo 9-tos valandos
ryto iki 8 val. vakaro. Šeštadieniais nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų. Trečiadieniais visai neatidaro-
ma.

Our 10th Year — Thousands satisfied customers
100% INSURED — RECEIPTS
FURNISHED within 5-6 days delivery.
within 10-12 days.
GIFT PARCELS of Food and Clothing to Lithuania, Latvia, Estonia
and all parts of the USSR. Medicines sent by air mail (7-8 days)
We also ship your own self packed parcels with food, new
and used clothing.
ALL DUTIES PREPAID
DUTY FREE PARCELS to West and East Germany, Poland, Hun-
gary, Yugoslavia, etc. Low duty parcels to Czechoslovakia. Ask for
our detailed price lists.
GRAMERCY SHIPPING COMPANY
777 Lexington Ave., New York 21

Pradėkit Taupyti Šiandien, Turėsit Rytų!
Taigi, dabar pradėkite taupyti šioje lietuviškoje
įstaigoje — **BRIGHTON SAVINGS AND LOAN**!
Kiekvieno taupytojo indėliai apdrausti iki \$10,000.00
BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASSN
4071 Archer Ave., į vakarus nuo California Ave.
CHARLES ZEKUS, Sekretorius
OFISO VALANDOS:
Pirmadi., antradi., penktadi. ir Trečiadi. 9 ryto iki 12 val.
šeštadi. 9 val. ryto iki 4:30 p.p. Ketvirtadi. 9 val. iki 3 val. vak.

APDRAUSTAS PERKRAUSTYMAS
IS TOLI IR ARTI
NAUJI DIDELI TROKAI-NAUJIAUSI KRAUSTYMO (RANKINAI)
ILGŲ METŲ PATYRIMAS - PIGUS IR SAŽINGAS PATARNAVIMAS
JUOZAS NAUKAITIS
2022 W. 69 St. CHICAGO 36, ILL. Tel. WA1brook 5-9209

daug medžiagos, rašydami žo-
dynus, gramatikas primityvių-
jų kalbų.

Šios sukakties proga — 400
metų nuo jėzuitų įsteigėjo mir-
ties, verta tų pažangų ordiną
dargiau pažinti. Džiugu, kad
jėzuitai savo vienuolyno na-
riams stengiasi duoti galimai
didesnį išmokslinimą, kiek gali-
ma padarydami atskirų šakų
specialistais.

IS ARTI IR TOLI BALDU PERKRAUSTYMAS
Naujas specialus didelis
sunkvežimė su pilna ap-
dranda. Pigus ir sažingas
patarnavimas.
R. SERENAS
4546 S. Wood St., Chicago 9,
Illinois, tel. VI 7-2972
PLATINKITE "DRAUGA"

PERKRAUSTYMAI — MOVING
Pigus, sąžiningas darbas. Visi apdraudimai. Iš artimų ir
tolimų distancijų. Šaukite sekant: **ANTANAS VILIMAS**
3415 S. LITUANICA AVE., CHICAGO, ILL.
Telefonas — FRontier 6-1882

NARIAI LIETUVIŲ TAUP. IR SKOLINIMO
B-VIŲ LYGOS, KYRKIŠ
Kiekvieno Santaupos Apdraustos iki \$10,000.00
I R
Paskolos Duodamos Namų Įgijimui
Lengvomis Sąlygomis
CHICAGO SAVINGS & LOAN ASSN.
6234 S. Western Ave. Chicago 36, Ill.
CRANE SAVINGS & LOAN ASSN.
2555 W. 47th St. Chicago 32, Ill.
DISTRICT SAVINGS & LOAN ASSN.
3430 So. Halsted Street Chicago 8, Ill.
ST. ANTHONY SAVINGS & LOAN ASSN.
1447 S. 49th St., Cicero 50, Ill., Tel. TO 3-8131-32
UNIVERSAL SAVINGS & LOAN ASSN.
1800 S. Halsted St. Chicago 8, Ill.

AWNINGS
CANVAS ALUMINIUM FIBERGLASS
COMBINATION STORM DOORS \$39.75
TRIPLE INSERT WINDOWS \$17.95
F.H.A. TERMS NO MONEY DOWN
Atidara sekmd. nuo 9—2 val. p. p. Kasdien nuo 10—5 val. vak.
LIETUVIAI SAVININKAI: CHAS. VIZGIRD
PETER VIZGIRD
Nemokamai apkainavimai
KRIDE COMPANY
2719 West 71st Street. Telef. HEmlock 4-9114

AUTOMOBILIŲ TAISYMAS IR GASOLINO STOTIS
Atliekami lyginimo ir dažymo darbai. Taisomi motorai, stabdžiai,
transmisijos ir t. t. MOBILGAS benzinas, įvairių rūšių alyva,
baterijos ir automobiliams dalya. Firestone padangos.
1934 West 59th Street Tel. GRovehill 6-9136
M. CESAS, patyręs auto specialistas

MUTUAL FEDERAL SAVINGS REKORDAS...
• Įsteigta Chicagoje 1905 metais.
• Nuo 1905 metų ši bendrovė pergyveno karus,
ekonominės depresijas, panikas ir krizes ir
savo taupytojams išmokėjo kiekvieną sutau-
pytą dolerį.
• Augstūs dividendus išmokėjo visada be per-
stojimo.
• Partraukime jūsų pinigus iš kitur, jei atne-
site savo banko knygutę.
• Pinigams padėti nereikia važinėti.
Jūs galite pasiųsti paštą.
Mes apmokėsime pašto išlaidas.
PRADĖKITE TAUPYTI ŠIANDIEN!
2202 W. Germak Rd., Chicago 8, Ill.
Phone VI 7-7747
JOHN J. KAZANAUSKAS, Pres.
Chartered ir Supervised by the United States Government

LIETUVIŠKOJI MOKYKLA

AMERIKOS LIETUVIŲ MOKYTOJŲ S-GOS SKYRIUS

Redaguoja — Jer. Ignatoniš, 4630 S. Paulina St., Chicago 9, tel. FR 6-6897. Red. pavaduotojai: J. Kreivėnas ir A. P. Bagdonas

ŠVIETIMO SEKCIJOS DARBAI KULTŪROS KONGRESE

Birželio mėn. 30 d. Chicagoje, Sherman viešbutyje, įvyko pirmasis Amerikos ir Kanados Lietuvių Kultūros kongresas, kuriame tarp daugelio įvairių kultūrinių problemų buvo svarstomi ir švietimo reikalai. Švietimo sekcija savo darbą pradėjo 1:30 val. p. p. Sekcijos vadovas Jer. Ignatoniš įžanginiame žodyje pastebėjo, kad mūsų kultūrinis, visuomeninis ir politinis gyvenimas savo pėbūdžiui pradėjo riedėti lyg ratai be varo ir stabdžių be aiškaus plano ir krypties. Kultūros kongresas yra dėkingiausia akimirką truputį staptelti, atsipalaiduoti nuo galvotrūkinio bėgimo į nežinią ir rimta pagalvoti ir apsvaistinti lietuviybės išlaikymo problemas ir duoti kryptį bei aiškų veikimo planą.

Darbo prezidiuman pakviesti: Petras Balčiūnas, sesuo M. Perpetua ir Birutė Lesevičiūtė, rezoliucijų komisijon — Bernarda Beleskienė, Ignas Sarbopinas ir A. P. Bagdonas. Darbotvarkėje buvo du referatai ir vienas pranešimas apie dabartinę liuanistinio švietimo padėtį.

Lietuviškasis mokyklos turinys

Pagrindinį referatą — LIETUVIŠKASIS MOKYKLOS TURINYS — skaitė Zina Rinkūnė iš Toronto, žinomas pedagogas praktikas ir vadovėlių autorius. A. Rinkūnas savo referate išskėlė vyks. M. Valančiaus vaidmenį lietuviškoje pedagogikoje. Vysk. M. Valančiaus, nors jokių pedagoginių traktatų neparašė, bet savo pedagogines pažiūras aiškiai išdėstė didaktiniuose veikaluose, skirtuose jaunimui ir paaugusiems. Pagrindinė vysk. M. Valančiaus pedagogikos žymė — gerojo žmogaus ugdymas — visuotiniai buvo pasisavinta ir nepriklausomos Lietuvos atkurti lietuviškoji mokykla šiuo principu ir vadovavosi. Šia linkme mes turime be jokių kompromisų ir toliau eiti. Toliau autorius davė apmatas to lietuviškos mokyklos turinio, kuriuo ji skiriasi nuo kitų kraštų mokyklų turinio ir metodo atžvalgų. Autorius savo referate išreiškė visą liuanistinio švietimo darbuotojų credo, todėl šis referatas buvo sutiktas beveik be kritikos ir pataisų.

Dabartinė padėtis

Antruoju darbotvarkės punktu buvo Ignas Malėno pranešimas apie dabartinę liuanistinių dalykų dėstymo mokyklose padėtį. Pirmiausia pranešėjas nusiskundė, kad ne visos mokyklos suteikė LB centro valdybai žinią, tad lažas nėra pilnas. Už tylos uždangos pasiliko New Yorkas, Waterbury, Hartfordas ir kitos mažesnės lietuviškos kolonijos. Žinias suteikė 26 mokyklos. Šias mokyklas lanko 2538 mokiniai. Apskaičiuojama, kad liuanistiniu švietimu pasinaudoja 55% lietuvių vaikų, o kiti 45% (apie 2114 vaikų) nors ir turi tas pačias ir prielankias sąlygas, bet be liuanistinio švietimo. Iš 26 liuanistinių mokyklų 12 jau įjungiami liuanistiniais švietimas vyksta už lietuviškų mokyklų durų. Toliau Ignas Malėnas, dar ydamas savo išvedžiojimus, pareiškė, jog daugiau patikimesnis yra liuanistinių dalykų dėstymas tas, kuris įjungtas į normalių pamokų tvarką, kur pažymiai traktuojami lygio-

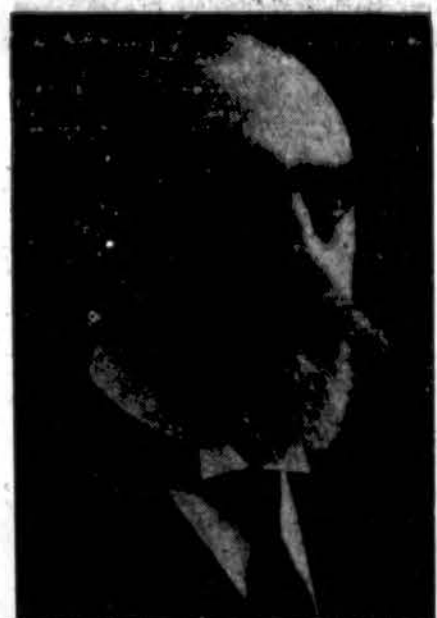
mis su kitais privalomais dalykais.

Kaip sustiprinti liuanistinį švietimą

Kazys Mockus nesusėję atvykti į Kongresą, tad jo referatą BŪDAI IR PRIEMONES LIUANISTINIAMS DALYKAMS SUSTIPRINTI — perskaitė sekcijos vadovas Jer. Ignatoniš. Kadangi radosi daug paralelumo tarp anksčiau skaityto referato minčių, tad jo referatas buvo kopijuotai perskaitytas. K. Mockus savo referate išskėlė: 1. į liuanistinį švietimą būtina įjungti ir tų tėvų vaikus, kurie namuose var-toja ne lietuvių kalbą, bet savo kilmę yra lietuviai; 2. šeštadienines mokyklos geriausia atlikti liuanistinį švietimą, tad ir jų steigimas ir palaikymas toliau lieka pagrindiniu uždaviniu; 3. neatidėliotinai steigti centrinę instituciją, kuri apjungtų visą liuanistinį švietimą, kontroliuotų švietimo darbą mokyklose, ruošų programas, tvarkytų vadovėlių ir kitų mokyklos priemonių išleidimą; 4. mokytojų prieaugiui padidinti reikėtų įjungti mūsų akademinių jaunimą į liuanistinių dalykų dėstymą; 5. steigti bendrą mokytojų seselių — vienuolių ir pasauliečių mokytojų sąją.

Diskusijos

Po referatų ir pranešimų vyko gyvos diskusijos. Kun. dr. J. Gutauskas, papildydamas A. Rinkūno referatą, pastebėjo, kad Vokietijoje pirmajame gimnazijos direktorių suvažavime buvo padarytas nutarimas, jog lietuviškosios mokyklos pagrindinė kryptis tautiška i krikščioniškojo doro žmogaus auklėjimas. Nuo šios krypties negalime nutolti

Kompi Juozas Naujelis
Jo dainos skambėjo Dainų šventėje
Chicagoje

ir išieivijoje. Toliau jis pastebėjo, kad ne visur galima įvesti liuanistinių dalykų dėstymą į bendrąjį pamokų tvarką, todėl rezoliucijose turėtų būti pažymėta, kad liuanistiniais dalykais jungiami į normalių pamokų tvarką, ten, kur yra galimybės, o šeštadienines mokyklos laikytinos ir steigimos visur, kur tik yra lietuvių.

Motina Aloyza (Sv. Pranciškaus kongr. Pittsburgh) palai-kė K. Mockaus mintį, jog į liuanistinį švietimą būtina reikalinga įjungti ir ne lietuviškai kalbančiųjų vaikus ir paruošti jiems anglų kalba liuanistinę medžiagą. Ta linkme ji eina savose mokyklose ir turi gerų rezultatų. Vaikai domisi Lietuva — ir širdimi, ir mintimis jaučiasi lietuviai. Ji pati renka lietuvių autorių lyrinius dalykus, paprašo lietuvių kompozitorių liuanistinią muziką, ir vaikai ugdomi lietuviškoje

dvasioje, nors ir anglų kalba. Motina Aloyza siūlė daryti rajonines lietuvių vaikams šventes, suvažiavimus, kur būtų kalbama vien tik lietuviškai, žaidžiama, dainuojama vien tik lietuviškai, ir vaikai pasijustų kaip Lietuvoje. Taip pat prašė paramos leidiniams anglų kalba apie Lietuvą ir prašė EGLUTEJE nors kelių puslapių angliskai kalbantiems lietuvių vaikams. Toliau V. Galvydis pataisė kai-kurias referatų mintis; jis pažymėjo — pagrindinis liuanistinių žinių šaltinis — tėvai, o mokykla tik kaip pagalbininkė. Be to jis abejojo, ar reikalinga bendra apjungianti visas liuanistines mokyklas programa.

A. Tamulionis perspėja tėvus, kad lengvabūdiškai nepatikėtų kankurių vaikų nusiskundimams dėl lietuvių kalbos mokymo. Vaikai kada sámoningai nenorėdami savęs apsiunkinti nusiskundžia, kad nesu-pranta, ką jiems mokytojai dėsto ir dėl to jie negalį lankyti liuanistinių pamokų.

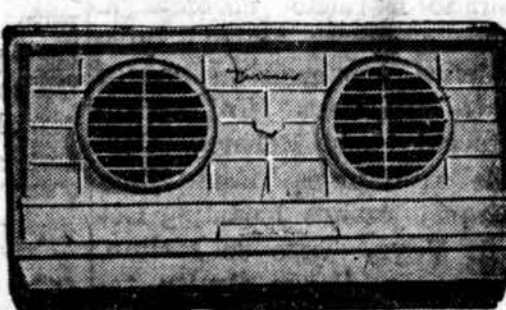
Sesuo Felicija (Nekaltos Prasi-dėjimo seserų kongr. Montreal, Canada) — abejojo ar bus daug naudos iš akademikų įjungimo į liuanistinių dalykų dėstymą, nes daugelis mūsų akademikų jau yra be lietuviškos mokyklos išaugusių ir jų lietuvių kalbos mokėjimas abejotinas. Vieton to ji siūlo steigti liuanistinius mokytojų kursus vasaros metu, be to skatinti jaunimą, o ypač vyrus, kad jie stotų į humanistinius fakultetus ir studijuotų pedagogiką.

(Nukelta į 5 psl.)

ROOSEVELT FURNITURE CO.

(LIETUVIŲ KRAUTUVĖ)

Pirmą kartą pasiūlo oro vėsinimą (Air Conditioner) tik už \$39.95. Tas vėsinimas galima naudoti kiekvienam kambariui ir automobilyje. Galite šį vėsinimą gauti 5 dienų išmėginimui. Ne reikia mokėti rankinių ir mokesčių tik \$1.00 į savaitę.

ROOSEVELT FURNITURE CO.

2310 W. Roosevelt Rd. Telefonas SEeley 3-4711

NELLIE BERTULIS IR FELIX RAUDONIS, savininkai
Krautuvė atidaryta kasdien iki 6 val. vak. Pirmadienį ir Ketvirtadienį iki 9 val. vak. ir Sekmadieniais nuo 11 val. ryto iki 4:30 v. po pietų.

10 ATSAKYMŲ, KODĖL APSIMOKA TAUPYTI STANDARD FEDERAL TAUPYMO ĮSTAIGOJE

1. STANDARD FEDERAL yra tvirčiausioji taupymo įstaiga visoje Chicagoje.
2. Nuo 1909 metų ji visiems išmokėjo pagal pareikalavimą.
3. Josios turtas yra virš \$58,000,000.00.
4. Atsargos Fondas virš \$4,800,000.00.
5. Grynaus pinigais ir valstybės bonais turi virš \$8,000,000.00.
6. Namas, voltai ir visi įrengimai, verti daugiau milijono dolerių, bet pnygose jų vertė rodama tikiai \$1.00.
7. Pasakos veteranams, domiai J. A. Valstybių valdžios garantuotos — \$35,000,000.00.
8. Visi STANDARD FEDERAL direktoriai yra lietuviai.
9. Padėjus taupyti pinigus prieš 11-tą kiekvieno mėnesio dieną, dividendas mokamas nuo pirmos.
10. Saugumo atžvilgiu nėra panašios įstaigos, kaip STANDARD FEDERAL, visoje Chicagoje.

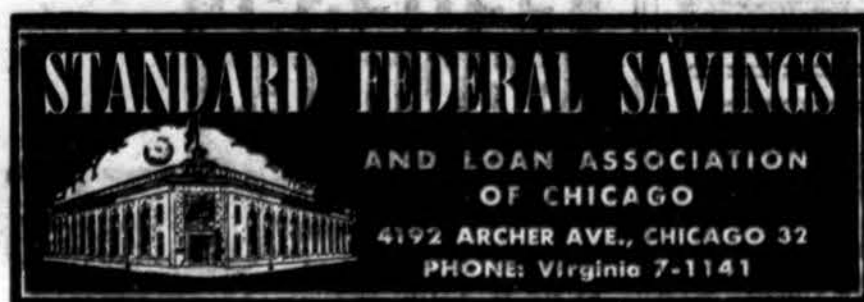
Norėdami perkelti savo sąskaitą į STANDARD FEDERAL, atsineš-
kite knygtę, o mes mieliai kitus reikalus sutvarkysime.

CHARTERED AND SUPERVISED BY THE UNITED STATES GOVERNMENT.

Member of Federal Savings & Loan Insurance Corporation.

JUSTIN MACKIEWICH, President

ĮSTAIGOS VALANDOS: Kasdien, įskaitant šėštadienį, nuo 9 val. ryto iki 4 val. po pietų.
Ketvirtadieniais nuo 9 val. vakaro. Trečiadieniais visai neatidaryta.

4192 ARCHER AVE., CHICAGO 32
PHONE: Virginia 7-1141

Lietuvių Prekybos Namai

BALDAI — NAUJAUSIO STILIAUS — BE BROKŲ

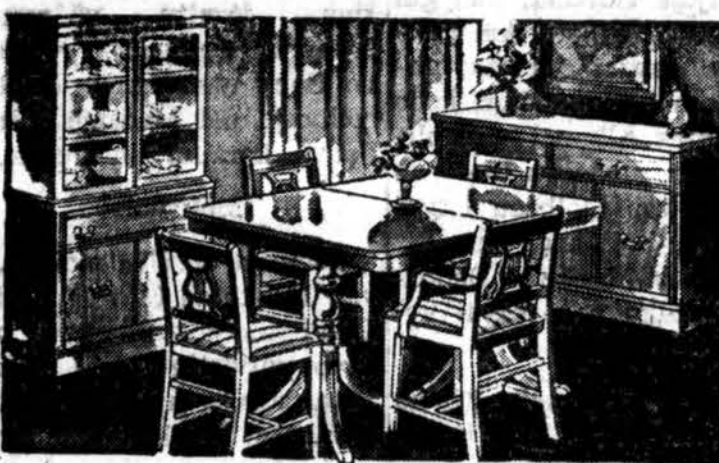
SĄSKAITOS BE FINANSŲ KOMPANIJŲ

Didžiulis pasirinkimas svečių kambario

baldų, 100% vilna ar nailon, su dviem

ar vienu foteliu nuo \$150.00—350.00

Vien 50 įvairiausių
valgomųjų, Maha-
goni, riešuto, ar
ąžuolo, vyšnios
medžio — 7 dalių
valgomieji nedega-
mu viršumi Formi-
ca labai puikūs,
stiliaus pas mus
tikiai \$129.00

Miegamieji ąžuolo,

riešuto ar Mahago-

ni medžio—su šli-

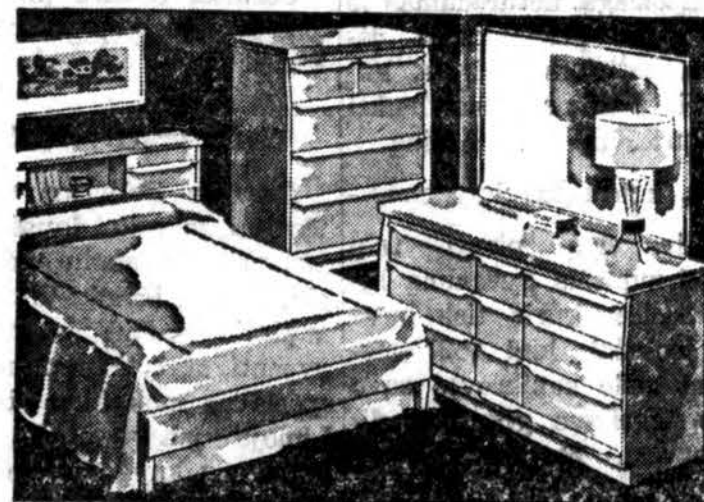
fuotu sidabro vei-

drodžiu dreseris —

komoda — lova —

dvi lempos, pas

mus tik . . . \$149.00

Virtuvės stalai chro-

mo su formica vir-

šumi, 5 dalių sta-

las ir 4 kedės

nuo . \$39.00—\$99.00

Kilimai 100% vilna, 9x12 puikių spalvų \$59.00

Šaldytuvai 8 cub.-pėdų, 1956 metų tik \$175.00

Parcelano pečiai virimui: Crown, Universal, Norge ir daug kt. \$99-149

Knygoms spintos stiklo durim tik \$29.00

Kavos staliukai ąžuolo ar riešuto medžio tiktai \$6.50

Telefonui staliukai, ąžuolo, riešuto ar Mahagoni, tiktai \$2.50

9x12 linoleum įvairių spalvų tik \$6.50

FURNITURE CENTER, Inc.

3224-26 South Halsted Street Telefonas - Victory 2-4226

Atidaryta pirmadieniais, ketvirtadieniais nuo 9 iki 9:30 val. Kitom die-
nom nuo 9 iki 6 val. Sekmadieniais nuo 10 iki 5 val.

Švietimo sekcijos darbai

(Atkelta iš 4 pusl.)

Toliau dar savo mintimis diskusijose papildė švietimo sekcijos darbų turinį ir kiti kalbėtojai. **Balsaitis** ragino leisti ir tėvams informacinį laikraštį ir jį platinti veltui. Tėvai taip pat privalo domėtis pedagoginiais klausimais ir liuanistiniu švietimu. **P. Grybėnas** pagedavo, kad Amerikos Lietuvių Mokytojų s-ga įvestų korespondencinį organizavimąsi, būtų daromi reguliariūs rinkimai ir šiaip susirašinėjamai ir tokiu būdu būtų įjungiami ir mokytojų sąjunga ir pavieniui gyvena mokytojai. **Kun. Steponaitis** atkreipė dėmesį į vaikų vasaros stovyklas. Vasaros stovyklas vaikams turėtų būti ne mažesnio susidomėjimo vertos, kaip ir liuanistinės mokyklos, bei klasės. Čia vaikai atitraukiami visiškai iš amerikietiškos aplinkos ir lietuviškai auklėjami. Ir gali būti, kad tokios stovyklos daugiau gali lemti vaikų lietuviškumui, negu liuanistinės klasės.

Be to dar kalbėjo Tėvas Urbaitis, kun. B. Sugintas, A. Gulbinskas, J. Tamulevičius, K. Grudinskas, Šatas, Liulevičiūtė, ir kiti. Posėdis truko keturias valandas. Primos atitinkamos rezoliucijos, kurias paskelbsime kitame numeryje.

Am. Liet. Mokytojų s-ga

Pabaigoje posėdžio buvo diskutuojamas Amerikos Lietuvių Mokytojų s-gos klausimas. Nutarta korespondenciniu būdu nustatyti kokioje lietuvių kolonijoje turėtų būti renkami centriniai organai, keleriems metams ir korespondenciniu būdu išrinkti dar šiais metais naują ALM s-gos centro valdybą.

Baigiant reikia pastebėti, kad švietimo sekcijos Kultūros kongrese darbai pralenkė visas iš anksto daromas pastangas ir viltis. Sekcijos posėdyje dalyvavo daugiau kaip 80 Kongreso dalyvių. Tas rodo didelį susidomėjimą švietimo problemomis. Kongrese matėsi pasauliečių, dvasiškų, vienuolių mokytojų ir tėvų atstovų. Kongrese dalyvavo keturių kongregacijų seselių-vienuolių atstovės. Šv. Kazi-

miero seserų-vienuolių kongregaciją atstovavo seserys-vienuolės: Perpetua, Anastazija, Emma, Emerenciana, Hermanna, Koronata, Servita, Angela; Švento Pranciškaus — motina Aloyza, sesuo Pranciška; Nukryžiuotojo Jėzaus — motina Aloyza sesuo Pranciška; Nukryžiuotojo Jėzaus — motina Liguria ir sesuo Elzbieta; Nekalto Prasidėjimo seseris — sesuo Felicija ir sesuo Celina. Iš dvasiškų, iš dalies parapijų atstovų, matėsi — kun. V. Pikturna, kun. dr. J. Dambrauskas, kun. B. Sugintas, kun. dr. J. Gutauskas, kun. dr. A. Juška, kun. J. Tautkus, kun. dr. Bučmays, kun. dr. Paškauskas ir kiti. Paskaitų klausė J. E. vysk. Brizgys, St. Barzdukas, P. Maldeikis ir daugelis kitų mūsų žymių pedagogų ir tėvų atstovų. Gana gausiai dalyvavo atstovai iš įvairių lietuviškųjų kolo-

KRONIKA

● **Prelatas Pranciškus Juras**, uolus lietuvis kultūrininkas, Kultūros instituto pirmininkas, šią vasarą švenčia 65 m. am-nių — Hamiltono, Toronto, Montrealio (Kanados), iš Detroito, Clevelando, Bostono, St. Louis, Wisconsin, Nebraskos ir kitų vietovių. Kongrese buvo tų vienuoliškų kongregacijų atstovės, kurios praktiškai vykdo mūsų vaikų mokymą bei auklėjimą, aktyviai jungėsi į diskusijas tėvai, parapijų atstovai kunigai ir mokytojai šiuo metu dirbantieji liuanistinėse mokyklose. Tai liudija švietimo sekcijos darbų pasisekimą ir reikia tikėtis, kad ir posėdyje svarstyti klausimai, ir priimtos rezoliucijos bus veiksmingos ir naudingos mūsų jaunajai kartai.

šias sukaktį. Carbingasis sukaktuvininkas nuo pat 1929 metų klebonauja Lawrence, Mass. Nuo 1912 metų bendradarbiauja lietuvių spaudoje. Rašė dia-logus, išvertė ir pats sukūrė keletą dramų kaimo, parapijos teatrui. Bendradarbis laikraščiu: Moksleivio, Vyties, Draugo, Darbininko, Laivo, Moterų Dirvos, Kataliko, Amerikos, Garso, Forumo, Studentų Žodžio ir kitų. Organizatorius spaustuvių, Alkos muzėjaus, gausiai aukodamas savo lėšų spaudai, yra išleides visą eilę pirmaujančių mūsų veikalų tremtyje, sukurtų Vaiciulaidio, Aisčio, dr. Macel-nos ir kitų.

● **A. Liujma, SJ**, dabar profesorius Romoje, parašė lotynų kalba studiją apie Šv. Ignaco dvasinio dienraščio vieną fragmentą, liečiantį dievotumą. Šiomet sueina 400 metų nuo Šv. Ignaco mirties ir apie tą didį

jėzuitų įkūrėją plačiai rašo viso pasaulio spaudoje. A. Liujmos straipsnis parodo autoriaus labai platų apsiškaitymą ir gilią erudiciją. Atspausdintas universiteto žurnale Gregorianum, paskiau atmuštas atskiru leidiniu.

● **Vargonininkų sąjunga** naują valdybą išrinkti: pirm. Justas Kudirka, vicep. Bronius Budriūnas, sekretorius Pranas Bujanauškas, išdo globėja Justa Karklūtė, vald. narys Zylis. Muzikos žinių redaktoriumi per rinktas Juozas Kreivėnas.

PLUMBING

Licensed, bonded plumbers
Joks darbas nėra didelis ar mažas
Šaukite dabar. Kalbame lietuviškai
Tel. REpublic 7-0844
WAlbrook 5-8451

TELEVIZIJA • RADIJAS

HI- FI FONOGRAFAI • VOKISKI RADIJAI
DIDELIS PASIRINKIMAS • PARDUODAME IR TAISOME
FRANK'S TV & RADIO, INC.
3240 So. Halsted St. CALumet 5-7252

BUICK'AS

LIETUVISKAS

AUTOMOBILIS

CHICAGO SAVINGS NAUJAS NAMAS

Kairėje matote būrį įtakingų asmenų, 1955 m. rugsėjo 12 dieną susirinkusių į Chicago Savings & Loan Association naujo namo, esančio 6243-45 So. Western Ave., statybos pradžios (ground breaking) ceremonijai. Paveiksle iš kairės į dešinę stovi: Jack Healy, vyriausias egzaminatorius iš State Auditor įstaigos; John McCarthy, Marquette National Bank direktorių pirmininkas; Barney R. Pietkiewicz, Crane Savings & Loan Association prezidentas; Julius Brenza, Metropolitan State Banko prezidentas; Allan Anderson, Federal Home Loan Banko viceprezidentas; Walter McAvoy, Illinois įstatymus leidžiančios įstaigos atstovas; Michael Hannigan, 15-to wardo republikonų komiteto atstovas; John Kluczynski, J. A. Valskybių kongreso atstovas; Bernice Stephon, Chicago Savings sekretorė; John Pakel Jr., Chicago Savings viceprezidentas; John Gregg, Chicago Savings viceprezidentas; Anton Valonis, Metropolitan State Bank išdininkas; Chas. Beehham, direktorius; Percival Trudeau, Chicago National Banko viceprezidentas; Ralph Pustis ir William Sebastian, Chicago Savings direktoriai.

Kasamoj masinų sėdi: John Pakel Sr., Chicago Savings prezidentas; Miss Elaine Pakel, tarnautoja; John F. O'Toole, 15-to wardo demokratų komiteto atstovas, ir Norbert H. Lamberty, Chicago Savings advokatas.

I statybos pradžios ceremonijai dar buvo atvykę Mr. ir Mrs. A. Rudis, teisėjas Alfonso F. Wells, kun. E. A. Conway, lietuvių anglų spaudos bei įvairių Real Estate įstaigų atstovai, nors paveiksle jų ir nėra.

Žemiau dešinysis paveikslas rodo iki šios dienos padarytą Chicago Savings naujo namo statybos progresą, o dar žemiau kairėje esantis paveikslas rodo šios įstaigos namą, kai šių metų pabaigoje jis bus baigtas.

Chicago Savings & Loan Association naujasis namas bus ne tik vienas gražiausių tos rūšies namų visoje Chicagoje, bet jis bus įrengtas su vėliausiais pagerinimais bei patogumais greitesniam ir malonesniam taupytojų bei paskolų aplikantų patarnavimui.

Chicago Savings iš anksto kviečia kaip senus, taip ir naujus taupytojus, ir bendrai visus lietuvius rengtis į Chicago Savings naujo namo šaunų atidarymą (Grand Opening) 1957 metų sausio mėn.

Kad persikeltų į naują namą su turtu, nemažesniu kaip 20 milijonų dolerių, Chicago Savings kviečia visus į talką. Per pirmus šiuo metų 6 mėnesius Chicago Savings turtas paaugo virš \$2,400,000.00. Jei taip augsime ir per ateinančius 6 mėnesius, tai į naują namą persikelsime su turtu, viršijančiu \$20,000,000.00. Kad užtikrintume tokį patį augimą, pradedant 1-ma ir baigiant liepos 15-ta diena kiekvienas, atidarantis naują sąskaitą arba padidinantis savo seną sąskaitą su nemažiau kaip \$10.00 — gaus puikią dovanėlę. O padedantieji nemažiau \$1,000.00 gaus kamerą arba nepaprastą 4 asmenų stalo setą. Vaikai, atėję su tėvais, taip pat gauna dovanų.

Chicago Savings per 32 metus saugiai ir pelningai tarnauja savo taupytojams. Per visą tą laikotarpį ji visada išmokėdavo aukštesnę dividendą negu didžiūma kitų finansinių įstaigų. Toliau gyvenantieji pas mus gali taupyti laisvais. Norint sužinoti mūsų mokamus dividendus ir mūsų teikiamus vertingus patarnavimus, prašome mums paskambinti GROvehill 6-7575.

Pas mus taupomi pinigai yra pilnai apdrausti.

CHICAGO SAVINGS and LOAN ASSOCIATION

6234 South Western Avenue

A t d a r a — pirmad. nuo 12 iki 8 val., antrad. ir penktad. nuo 9 iki 4 val., ketvirtad. nuo 9 iki 8 val., trečiad. uždaryta, visą dieną, o šeštad. nuo 9 iki 2 val. po pietų.

Vytauto Augustino Lietuvos Vaidų Albumas LIETUVA

yra geriausia dovana visokioms progoms. Albumo vaizdai kalba apie Lietuvą visiems suprantama kalba todėl jis tinka visiems, kas kokia kalba bekalbėtų.

Albumas Lietuva

yra gražiausia dovana Kiekvienam verta šį gražų leidinį pačiam įsigyti ir kitam dovanoti. Išleido ATEITIS. Jį galima gauti: Kaina 6 dol.

ATEITIS administracijos
916 WIloughby Ave.
BROOKLYN 21, N. Y.

SOPHIE BARCUS RADIO PROGRAMA

45 WGES stoties — Banga 1296
NUO PIRMAD. IKI PENKTAD.
8:45 iki 9:30 val. rytė
SEKSTAD. 8:30 iki 9:30 rytė
PIRMADIENIO vak. nuo 7-8 v.
SEKAD. 8:30-9:30 v. r. ir stotis
WOFA — 1430 kl.
Chicago 28, IL. HENlock 4-2412
7121 So. ROCKWELL ST

VASARVIETĖ "NIDA"

Sav. Pr. Kalvaitis
BEVERLY SHORES, IND.
Tel. Michigan City Triangle 2-2711
Lietuviškas maistas, alus ir vynas
Gera maudymuisi vieta

GUŽAUSKŲ

BEVERLY HILLS GELINČIA
Geriausias gėlių vestuvių, banketų, laidotuvių ir kitų papuošimų.
2445 WEST 68th STREET
Tel. PROspect 8-0888 ir PR 8-0884

Šv. Petro ir Povilo Parapijos choras Elizabeth, N. J., vadovaujamas komp. Juozo Žilėvičiaus

NAUJASIS TV IŠRADIMAS

Supersoninis aparato valdymas iš tolo

Inž. A. SEMENAS, Chicago, Ill.

Šiomet kiek anksčiau pasirodė 1957 metų televizijos aparatų modeliai. Kaip ir kasmet, didesnės firmos vis įdieško koks nors naujo, kad tik pritrauktų pirkėją. Čia norisi išskirti vieną naujumą, kuris itin atkreipia dėmesį savo pritaikymu.

Noras valdyti televizijos aparatą iš tolo yra sena problema ir įvairių firmų vienu ar kitu būdu buvo praktikuojama. Iš tolo valdymas daugiausia naudojamas vienišiu ar kitu būdu buvo praktikuojama. Iš tolo valdymas daugiausia naudojamas vienišiu ar kitu būdu buvo praktikuojama.

Siemiet toji pat firma sukėlė dar didesnę sensaciją, pritaikydama supersonines bangas valdyti televizijos aparatą iš tolo ir iš bet kurios pagelaidojamos vietos, nebūtinai esant prieš televizijos aparatą.

augšto dažnumo švilpukais, kuriuos mūsų ausys neberegvoja, pašaukti šunys puikiai juos atsiliepia. Toji savybė buvo plačiai panaudota vokiečių per karą.

Zenith panaudoja supersoninius dažnumus juostose apie 40,000 c/s. Šių dažnumų šaltinis neturi jokių baterijų ar vielų. Įtaisas yra labai paprastas ir pigus. Visa valdymo dėžutė yra beveik tokio dydžio, kaip cigarečių dėžutė. Tuo būdu jis net patogus įsikišti į kišenę, nes neužima daug vietos. Kontrolinėje dėžutėje yra keli mygtukai. Spaudžiant atitinkamą mygtuką, užgaunamas stripelis, lyg kamertonas, kuris suvirpa augštu dažnumu, ausiai negirdimu, bet mikrofonui įtaisytam televizijos aparate, jaučiant. Mikrofonas paverčia tas supersonines bangas į elektros energiją. Kitaip sakant, impulsas iš mikrofono, pastiprintas stiprintuve, paveikia atitinkamas relių grandines ir tuo pačiu aparato valdymą. Skirtingi virpėjai, sukelti kontrolinėje dėžutėje, atlieka ir skirtingas fun-

kcijas. Pvz. aparatą galima iš tolo įjungti ar išjungti, nustelbti garsą, keisti stotis.

Toks iš tolo ir paprastas val-

PADEKIME ARTIMIESIEMS LIETUVOJE IR SIBIRE

Siunčiame į Lietuvą, SSSR teritorijas ir visą Europą pilnai apmokėtus anglišku medžiagų, avalinės, maisto ir vaistų užsakymus, parinktus iš katalogų, taip pat išsiunčiame ir įkainuojama vietoje siuntėjo supakuotus siuntinius. Labai pigūs pas mus užsakomi vaistai. 60 gm streptomycino ir 50 cc penicilino tik \$37.30 siunčiant ekspresu iš Anglijos. Lietuviškas ir sąžiningas patarnavimas.

Dirbame 6 d. 9-6 val.

PATRIA GIFT PARCEL CO.

3741 W. 26th Street,

Chicago 23, Ill.

Tel. CRawford 7-2126

Chicago's svarbiausias ir moderniausias Pikniko Daržas — BUCO DARŽAS
WILLOW WEST INN AND PICNIC GROVE
83rd and Willow Springs Road, Willow Springs, Illinois

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Siunčiame dėvėtus ir naujus drabužius, medžiagas, vaistus ir maisto produktus. Senus ir naujus daiktus primame ofise.

Galima siųsti ir paštu.

Visi siuntiniai siunčiami su jau apmokėtu muitu ir pristatymas garantuojamas

REIKALAUKITE KATALOGO

Taip pat siunčiame daiktus užsakomus Anglijoje.

Siuntiniai pristatomi gavėjui 5-6 savaitę bėgyje.

T. KUCZEWSKI & COMPANY

4035 So. Richmond St. Tel. FRontier 6-6399

Ofisas atdaras: Nuo pirmadienio, iki šeštadienio, nuo 9 v. ryto iki 8 v. v.

TT. Marijonų Bendradarbių Draugija

Kviečia

Visus draugus ir prietelius

Aplankyti

TT. MARIJONŲ SEMINARIJA

per

METINI IŠVAŽIAVIMA

Liepos 15 d., 1956 m., Šv. Mišios 11:30 val.

Marian Hills Seminary — Clarendon Hills, Illinois

(Prie kello Nr. 83 ir 63-ės gatvės)

AUTOBUSAI IŠVYKS IŠ SEKANČIŲ VIETŲ —

Šv. Jurgio Parapijos — 12:00 val. po piet., 3230 So. Lithuania Ave.

Šv. Panelės Marijos Gimimo Parapijos — 1:00 val. po piet., 6812 So. Washtenaw Ave.

Šv. Panelės Nekalto Prasidėjimo Parapijos — 1:00 val. po piet., 2745 West 44th Street

Šv. Antano Parapijos — 1:00 val. po piet., 1515 So. 50th Ave., Cicero, Ill.

dymas, kai nėra surišta su aparatu jokiais fiziniiais laidais, tikrai gali daug kuo pasitarnauti. Toks išradimas suteikia nepaprastų patogumų ypač senesnio amžiaus žmonėms, ligoniams ar invalidams. Gi didžiausią malonumą patirs tie, kurie nemėgsta įkyrių reklamų, nes užtenka tik paspausti mygtuką ir garsas nutildomas iš tolo, nesikeliant iš savo sėdimos patogios vietos. Iš tikrųjų tokius aparatus su paskutiniiais techniniais išradimais verta pamatyti.

Apie kitus techniškus atsiekimus pakalbėsime kitą kartą.

Mūsų pamato žaidzas, bitės medų; geri žmonės mato nuopelnus, blogi — ydas.

— Rytų priežodis

Išteką jaunesnės

Miami, Oksfordo ir Ohio universitetų surinktais duomenimis apie 70% moterų, tarp 20 ir 24 m. amžiaus, 1955 metais jau buvo ištekėjusios. 1945 metais tebuvo ištekėjusių 60% to amžiaus moterų, o 1915 metais — tik 50%. Tarp ištekėjusių moterų bevaikių skaičius 1955 metais buvo 17%, kai tuo tarpu 1945 m. bevaikių buvo 27%.

Kamera prisitaiko šviesai Amerikoje jau išrasta foto-

grafijos kamera, kuri, kaip akis, automatiškai prisitaiko šviesos stiprumui.

Dvigubai stipresnės lempos

General Electric bendrovė išrado naujos rūšies fluorescencines lempas, kurios yra dvigubai šviesesnės.

Padangas taisys menuėmė

Išrastas būdas kaip patogiau taisyti padangas, kurios viduje neturi kamerų: pro skylutę su specialiais instrumentais įleidžiamas iš lauko gumos gabalielis, kuris prisiklijuoja dėka prijungtų klijų.

Remkite dien. Draugą!

STEIN TEXTILE CO.

1306 South Union Ave.

Yra kalbama mieste, kad STEIN TEXTILE BENDROVĖJE rasite didžiausią pasirinkimą už nebrangias kainas įvairių vilninių, šilkinių, medvilninių, užuolaidoms ir uždangalams medžiagų.

STEIN'AS turi metinį išpardavimą, štai pavyzdys kainų: Geriausios ANGLIŠKOS bei "worsted MEDŽIAGOS" kos-

tiumams, kurių kainos paprastai yra \$9.80, dabar tik ..\$4.50 60 colių vilnonės medžiagos ir "flannel" vyriškiems ir moteriškiems kostiumams tikrai\$1.89

Visokausių pamušalų už pigias kainas. Spausdintas šilkas ir planamas "Sil-O-Shan", "antique taffeta", paprastai \$1.98, dabar tikrai98c.

48 colių užuolaidoms bei uždangoms medžiagos, vertės iki \$2.98, tikrai\$1.39

Grynų spalvų Fortisan ir Metallic Cloth užuolaidoms tik ..\$1.09

Pas STEIN'Ą jūs rasite didelį pasirinkimą nnotakoms, kaip tai "laces", satina, taffeta, "brocades", Shantung, ir t. t. Taip pat liekanas medžiagų pamušalams už baisiai pigias kainas.

Atvykite į STEIN TEXTILE ir patys įsitikinkite. Su kiekvienu pirkiniumi virš \$20.00 gausite vieną sušnelei medžiagos kaip dovaną.

STEIN TEXTILE CO.

1306 SOUTH UNION AVENUE

1 blokas į rytus nuo Halsted St., 1½ bloko į pietus nuo Roosevelt Rd. Taip pat atdara šeštadieniais ir sekmadieniais. Tel. MOunroe 6-8152.

PAGELBĖKITE ARTIMIESIEMS UŽ GELEŽINĖS UŽDANGOS

Atsidarė nauja įstaiga pagelbėti saviesiems pasiųsti siuntinius į Lietuvą, esantiems Sibire ir kitose Rusijos vietose.

Visą apmokate vietoje (muitą ir persiuntimo išlaidas) ir Jūsų artimiesiems nieko nereikės mokėti. Pristatymas yra garantuotas ir greitas, 6-8 savaitės. Galima siųsti naujus ir dėvėtus kostiumams ir kitokiems rūbams. Taip pat yra didelis pasirinkimas daiktų ir vaistų.

UNITED OVERSEAS PARCEL SERVICE

1263 N. Paulina St., Chicago 22, Ill. Tel. HU 6-3353

Asmenys, kurie gyvena toliau ir negali asmeniškai atvykti, gali pasiųsti siuntinius paštu su adresu, kam ir kur reikia pasiųsti, mes apskaičiuosime, kiek kainuos muitas, ir persiuntimo išlaidos, ir jums pasiūsysime sąskaitą. Siųskite augščiau nurodytu adresu.

Raštinė atidaryta nuo 10 val. ryto iki 6 val. vakaro. Pirmadieniais ir Ketvirtadieniais nuo 10 val. ryto iki 9 val. vakaro.

PALATINE BARGAIN BASEMENT

Tose pat patalpose yra pagarsėjęs "Palatine Bargain Basement", kuriame yra milžiniškas pasirinkimas visokių rūšių medžiagų, ir medžiagų liekanų už nepaprastai žemas kainas vyrių ir moterų kostiumams ir kitokiems rūbams. Taip pat yra didelis pasirinkimas (vairių medžiagų liekanų, kurios tinka ir pasiuntimui į užsienį ir savam naudojimui namuose.

Užvažiuokite pamatyti ir jūs įsitikinsite, kad pas mus yra didžiausias pasirinkimas ir žemiausios kainos.

JUGUS SISTERS RESTAURANT (Naujai) dabar atidarytas

Galima gauti rūgščių kopūstų ir kitų skanių lietuviškų valgių. Atidarytas per visą naktį. 29 metal toje pat vietoje.

1608 W. 47th St., Tel. LA 3-9670

AR NORITE BUTI KUNIGAIS?

Tėvų Marijonų Kongregacija, a. s. Arkivyskupo Matulevičiaus, MIC, atgalvinta, kviečia pas save kandidatus į kunigus. Tėvai Marijonai darbuojasi Amerikos lietuvių tarpe: Dievui leidžiant jie darbuosis ir Lietuvoje; jie veda mokyklas; redaguoja laikraščius; skelbia misionerius. Pasiraukite Dievo tarnybai; darbuokitės po Panelės Šventųjų vėliava; stokitės į Tėvų Marijonų Kongregaciją; rašykite novicių vedėjui. Laiške pažymėkite kiek mokslui baigėte, kiek amžiaus ir koks sveikatos stovis. Laišką siųskite žemiau paduotu adresu.

AR NORITE BUTI BROLIAIS VIENUOLIAIS?

Marijonų Kongregacija kviečia pas save kandidatus į brolius, kurie dirbtų įvairius vienuolių darbus mokyklose, spaustuose, raštinėse, bažnyčiose ir kitur. Labai pagelaidojami mokę kokį amatą. Norintiems pramokėti kokią amatą bus sudaryta programa.

Pasiraukite savo įėjimą, gyvenimą ir sveikatą Dievui ir Panelės Šventųjų vėliavai. Tapkite Broliais Marijonais. Susiraukite su noviciato vedėjui: pažymėkite amžių, sveikatos stovį ir užbaigtus mokslus.

MASTER OF NOVICES, MARIAN HILLS SEMINARY,

CLARENDON HILLS, ILLINOIS

J. BREIVE & SON CONST. CO.

1442 So. 48th Ct. Cicero 50, Ill.

Statome naujus namus ir garažus. Atliekame visokių trobesių ir patalpų įvairius remonto darbus, skubiai, gerai ir pigiai.

Saukite: Tel. DA 6-2793 nuo 9 val. ryto, iki 7 val. vakaro.

Tel. OL 2-6121 nuo 6 val. vakaro iki 11 val. vakaro.

NELAUKIT, nes rytoj jau gali būti pervėlu!

Jei norite užsitikinti nuo ugnies namus, baldus, automobilius ar šiaip ką apdrausti, reikalauskite agento, arba brokerio, kad jis parūpintų jums polisą per mūsų kompaniją. Nelaimė išituks neturėsite jokių nemalonių.

GENERALINIAI AGENTAI šių kompanijų:

AMERICAN AUTOMOBILE INSURANCE COMPANY
AMERICAN BONDING COMPANY
AMERICAN INDEMNITY COMPANY
DUBUQUE FIRE & MARINE INSURANCE COMPANY
FIREMAN'S FUND INSURANCE COMPANY
FIREMAN'S INDEMNITY COMPANY
INDUSTRIAL INSURANCE COMPANY
MASSACHUSETTS FIRE & MARINE INSURANCE CO.
PACIFIC NATIONAL FIRE INSURANCE COMPANY
PEARL ASSURANCE COMPANY
RELIANCE INSURANCE COMPANY
UNIVERSAL INSURANCE COMPANY
WESTERN FIRE INSURANCE COMPANY
WESTERN CASUALTY & SURETY COMPANY

"Mes esame pirmaklasiai nariai Chicago Board of Underwriters"

O'MALLEY and McKAY, Inc.

222 W. Adams St. Room 800
Telefonas CEntral 6-5206

GEORGE'S WATER SKI RESORT

● Sceniskas Bamboo Baras ● Irkliniai laiveliai
● Ski pamokos ● Pluknikams stalai ● Plaukimas
● Smėlėtas plažas ● Motorlaiviais pasivažinėjimas. Suaugusiems \$1.00 — Vaikams — \$1.50

37 W. GRANT AVE. FOX LAKE, ILL.

Kaip nuvažiuoti: Važiuokite U.S. route 12 į pietvakarius iki Fox Lake miestelio šviesos, tada pasukite į kairę du blokus. Aple 50 mylių nuo Chicago "loop".

DRUG EXPORTERS

Wintrex

51 BROMPTON ROAD, LONDON S.W.3

INTERNATIONAL MEDICAL
MAIL ORDER SPECIALISTS
MEDICAL PARCELS TO ALL
COUNTRIES OF THE WORLD
* ILLUSTRATED CATALOGUE
ON REQUEST

SKUBIAUSIAS PRISTATYMAS — ORO PAŠTU

MES GALIME JŲSŲ SIUNTINIUS PASIŲSTI ORO PAŠTU.

Rašytojai Kultūros kongrese

Rašytojų visuotiniai susirinkimai vyksta kas dveji metai. Pastarasis susirinkimas, įvykęs Kultūros kongreso metu, buvo gausiausias: dalyvavo daugiau kaip dvidešimt rašytojų ir 30 su viršum svečių — redaktorių, kritikų, recenzentų ir literatūrinio prieauglio. Iš tolimųjų vietovių buvo atvykę šie rašytojai: Bern. Brazdžionis ir D. Mitkienė iš Los Angeles, J. Cicėnas iš Omahos, Alė Rūta iš Detroito, A. I. Nasvytytė ir Em. Skujaniūkas iš Clevelando, L. Andriekus ir P. Jurkus iš N. Jorko, J. Girnius ir Faustas Kirša (pastarasis atvyko tik į pabaigą) — iš Bostono. Literatūros žmonių dalyvavo kun. dr. J. Prunskis, dr. A. Balatinis, dr. P. Celiešius, V. Mariūnas, A. Gratišlys, A. Morkus, A. Mockus, V. Braziulis, S. Narkevičiūtė, P. Abelkis, P. Kėsiūnas, V. Saulius, P. Šulas, V. Makiejus, Z. Umbražiūnas ir kt. Pažymėtinas seselių kazimieriečių ir pranciškiečių dalyvavimas.

Susirinkimą atidėrė LRD pirm. Benys Babrauskas, paprašydamas susikaupimu pagerbti LRD garbės narį a. a. prof. Vac. Biržišką, taip pat tuos kolegas rašytojus, kurie mirė Lietuvoje ar Rusijoje. Į prezidentinę pakvietė Bernardą Brazdžionį (jis susirinkimą vedė), Alė Rūtą, L. Andriekų, J. Cicėną ir Em. Skujaniūką.

Dr. J. Griniaus paskaita

Dr. Jonė Griniaus paskaitą, specialiai parašytą šiam susirinkimui, skaitė B. Babrauskas. Paskaitos tema gyva — "Lietuvių rašytojams aktualios problemos". Plačiau sustota ties ypatinga trėminio rašytojo padėtimi, kuri graso jam degradacija ir kapituliacijai.

Nors mūsų rašytojų šiuo metu darbo sąlygos labai neįprastos ir nepavydėtinos, nors ir moraliai trūksta aktyvaus rašyti, matant skaitytojo abejingumą ir žinant, kad šiuo metu tavo raštai tautos negali pasiekti, — tačiau yra reikšmingų aplinkybių, kurios įpareigoja mūsų rašytoją kurti. Jis yra patekęs į savotiškai užburta ratą: tarnauti emigracijoje atsiskūrusiai tautos daliai, taip pat tėvynei, turint galvoje, kad ateityje tautai bus labai pravarti mūsų dabartinės kūryba, ir trečia — mūsų

su rašytojas turi stoti į varžybą su kitų tautų rašytojais, gyvenančiais savo tėvyneje.

Prelegentas iškėlė ir tą dalyką, kad trėminys rašytojas tam tikra prasme yra laimingesnis už tuos profesijos kolegas, kurie gyvena savo žemėje: jis, mat, įgaliojęs giliau pažinti mūsų amžiaus žmogaus tragediją.

Raštų temos ir kūrybinės atostogos

Paskaitoje plačiau sustota ties tematika, papeikiant tuos rašytojus, kurie arba save ima kartoti arba, remdamiesi prisiiminiais, tenkinasi etnografinių dalykų, papročių, žmonių bei gamtos vaizdavimu, praeidami tik paviršiumi. Vaizduojant praeitį, reikia įsigilinti į žmogaus dvasios esmę. Tematikos šaltinių pavyzdžiu nurodyta ir dabartinis Lietuvos gyvenimas, kurį, žinoma, tiktų pastudijuoti iš dabartinės Lietuvos spaudos. Tokioms studijoms, kaip ir iš viso stambesniems kūriniams, reikia daugiau laiko.

Čia prelegento pasiūlyta rašytojui nelepinti gomurio, nepirkti

mašinų ir aparatų ir tuo būdu periodiškai susitaupyti laiko kūrybinėms atostogoms. Savaimė suprantama, jos turėtų trukti po pusmetį ar metus.

Paskaita sukėlė gyvas diskusijas, kuriose dalyvavo Kl. Jurgelionis, B. Brazdžionis, dr. P. Celiešius, B. Babrauskas ir kt.

Parašyta 2,000 laiškų

LRD pirmininkas pateikė LRD dvejų metų veiklos apyskaitą, nurodymams, kas padaryta, kas dar būtų darytina. Palaikyta artimi santykiai su plačiai pasklidusiais kolegomis; parašyta daugiau kaip 2,000 laiškų. Revizijos komisijos akta paskaitė Alė Rūta. Išlaidų padaryta \$1,659.15, pajamų turėta \$1,495.75. Išlaidos rastos reikalingos ir remtinios. Visuotinis susirinkimas Valdybai išreiškė padėką.

Nauja valdyba

Balsavimo komisija, patikrinusi slaptos balsavimo duomenis, paskelbė, kad ateinančiam dvimėčiui LRD valdybos rinkimuose dalyvavo 57 nariai. Benys Babrauskas gavo 52 balsus, Aloyzas Baronas — 40, Sofija Tomarienė — 40, Povilas Gaučys — 36, Vincas Ramonas

— 35. Šie penki išrinkti į valdybą. Kandidatais liko Kl. Jurgelionis, gavęs 32 balsus, ir Alb. Valentinas — 27 balsus. Vienas vokas rastas tuščias.

Rezoliucijos

Visuotinis rašytojų susirinkimas pirmajame lietuvių Kultūros kongrese priėmė šiuos nutarimus:

1) Rašytojams —

išlaikyti lietuvių literatūros testinumą, plečiant jos akiratį, gilinant turinį ir puoselėjant na Irena Nasvytytė — 8 balsus, savitą tautinį — etninį pradą;

AUGUMAS GYVENIME
SUSIDEDA IŠ

Ramus, be finansinių rūpesčių, gyvenimas savo mylimųjų tarpe... tai laimingo šeimyninio gyvenimo vaizdas... Svarbi to vaizdo dalis yra stambi taupymo sąskaita; tai vienintelė priežastis dėl kurios tūkstantčiai šeimų taupo Fairfield Savings Bendrovėje. Santaupos čia neša augstus dividendus ir kiekvienas doleris yra saugiai apdraustas.

FAIRFIELD
SAVINGS

1601 Milwaukee Avenue
Chicago 47, Ill. EV 4-3600

SVARBUS PRANEŠIMAS MŪSŲ TAUPYTOJAMS

2%

Du nuosimčių mokėsime už taupymo indėlius (savings accounts) pradedant Liepos 1 d., 1956 m.

Visi indėliai iki \$10,000.00 apdrausti Federal Deposits Insurance Corporation.

METROPOLITAN STATE
BANK
2201 West Cermak Road
Chicago 8, Illinois Tel.: Virginia 7-6430

Sukaktuvinių Metų Dovanos Taupytojams

Šiais metais Crane Savings mini savo 30 metų sukaktį. Šia proga bendrovės vadovybė nutarė duoti dovanų visiems naujiems ir seniems taupytojams. Štai jos:

1. Kas atidarys naują sąskaitą arba padės į senąją \$50.00 ar daugiau, tai gaus dovaną bendrovės raktą su termometru arba puikią piniginę.
2. Kas padės \$150.00 ar daugiau, tai gaus stiprų ir parankų plastikų arba nailoninį shopping bag (krepijį pirkiniams).
3. Kas padės \$500.00 ar daugiau, tai gaus saugią dėžę dokumentams laikyti arba perlų karolių.

CRANE SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION
2555 West 47th Street Lafayette 3-1083

B. R. Pietkiewicz, prez.; E. R. Pietkiewicz, sek. ir advokatas
Mokame aukštus dividendus. Keisčiuojame čekius. Parduodame ir išperkame valstybės bonus. Taupytojams patarnavimai veiktinai.
ATIDARYKITE SĄSKAITĄ ŠIANDIEN. APDRAUSTA IKI \$10,000
DARBO VALANDOS: pirmadienį, ketvirtadienį, šeštadienį, sekmadienį, antradienį ir penktadienį nuo 9 iki 5; trečiadienį uždaryta, o šeštadienį nuo 9 valandos iki vidudienio.

SKIP'S SELF SERVICE Liquor Store

5515 SOUTH DAMEN AVENUE

ALL PHONES — WALBROOK 5-8202

— LIEPOS MEN. 12, 13 ir 14 DIENOM

GRAIN ALCOHOL, 190 Proof V.S.P.	Fifth \$4.89
BISQUIT, THREE STAR COGNAC	Fifth \$4.69
GRAND ARMAGNAC 12 year old imported brandy	Fifth \$3.98
PEBBLEFORD 8 year old Bonded Whiskey	Fifth \$3.69
MARQUITA PORT WINE	Fifth \$1.29
CINZANO VERMOUTH Sweet or Dry	Fifth \$1.39
KLJAFÁ WINE	Fifth \$1.69
TAM "O" SHANTER Imported Scotch Whiskey	Fifth \$3.98
WURZBURGER, IMPORTED BEER Case of 24 bottles	Case \$7.50
LOWENBRAU, IMPORTED BEER Case of 24 bottles	Case \$8.55

VIRŠ 15,000,000 Amerikos gyventojų žino, kad taupyti apdraustose Taupymo ir Skolinimo Bendrovėse yra saugu ir pelninga.

Universal Savings and Loan Association užtikrina saugumą ir gražų pelną.

Saugumą užtikrina Sąjunga Valstybių valdžios agentūra iki \$10,000.00 kiekvienam indėliui ir reikalingi rezervas, o pelną — patyrusių ir sąžiningų vedėjų pastangos.

Galite taupyti atvykdami asmeniškai ar per laiškus. Bus greitas ir drągus patarnavimas. Dėl paslaugų ir visais finansiniais reikalais kreipkitės:

UNIVERSAL SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION

1800 S. Halsted Street, Chicago 8, Illinois

AR VERTA?

\$2.00 į metus, kad užlaikytum gražius plaukus. Mėgink NEW ERA — per 40 metų pasiekimais vartojamas. Slėkite \$2.00 už 8 oz. bonką.

F. BITAUTAS

302 S. Pearl St., Denver, Colorado

Remkite dien. Draugą!

A. TVERAS

LAIKRODŽIAI IR BRANGENYBES

Pardavimas ir taisymas

2646 W. 69th St. Republic 7-1941

PIRKITE DABAR TIESIOG NUO
MR. NELSON,
SAVININKO

SAINT CASIMIR
MONUMENT CO.

3914 West 111th Street

Vienas blokas nuo kapinių.

Didžiausias Paminklams Planų

Pasirinkimas mieste!

Telef. — CEdarcrest 3-6335

LIQDESIO VALANDŲ

Saukite

MAŽEIK & EVANS

LAIOTUVIŲ DIREKTORIAI

6345 So. Western Ave. Air Conditioned kopyčia

REpublic 7-8600 — 7-8601 Automobiliams vieta

Tiesa, kuri gyvena kitose miesto dalyse; gausime kopyčią arčiau Jūsų namų.

ANTHONY B. PETKUS

LAIOTUVIŲ DIREKTORIUS

6812 SO. WESTERN AVE.

1410 SO. 50th AVE.

CHICAGO, ILL.

CICERO, ILL.

Telefonai — GROvehill 6-2345 arba

TOWnHall 3-2109

JOHN F. EUDEIKIS

LAIOTUVIŲ DIREKTORIUS

TRYs MODERNIOS KOPYCIOS

4605-07 South Hermitage Avenue

Tel. YA 7-1741-2 ir LA 3-9851

4330 34 South California Avenue

Telefonas LA 3-0440 ir LA 3-9852

AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ

SEKANTIEJI YRA NARIAI CHICAGOS LIETUVIŲ

LAIOTUVIŲ DIREKTORIŲ ASOCIACIJOS

Ambulansų patarnavimas dieną ir naktį. Reikale šaukite mus.

Mes turime kopyčias visose Chicago ir Roselando dalyse ir ruojau patarnaujame

PETRAS BIELIONAS

4348 S. CALIFORNIA AVE.

Tel. LAfayette 3-3572

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 S. LITUANICA AVE.

Tel. YArds 7-3401

PETRAS P. GURSKIS

659 West 18th STREET

Tel. SEeley 3-5711

ALFREDAS VANCE

177 WOODSIDE Rd., Riverside, Ill.

Tel. OLYmpic 2-5245

POVILAS J. RIDIKAS

8354 S. HALSTED STREET

Tel. YArds 7-1911

LEONARDAS F. BUKAUSKAS

10821 S. MICHIGAN AVE.

Tel. COmmodore 4-2228

JURGIS F. RUOMIN

3319 S. LITUANICA AVE.

Tel. YArds 7-1158-1159

VASAITIS — BUTKUS

1446 S. 50th AVE., CICERO, Ill.

Tel. OLYmpic 2-1003

ZIGMUND (ZUDYK) ZUDYCKI

1646 W. 46th STREET

YArds 7-0781

STEPONAS C. LACKAWICZ

2424 W. 69th STREET

REpublic 7-1213

2314 W. 25th PLACE

Virgilia 7-0672

Moterų GYVENIMAS

No. 35
No. 117

Redaguoja ST. SEMENIENĖ, 3321 So. Halsted St., Chicago 8, Ill. Tel. CLIFFSIDE 4-5665; VIRGINIA 7-0618

AŠTUONI LAPAI

N. BUTKIENĖ, Reading, Pa.

Ir vėl turime naują premijuotą romaną Birutės Pūkelevičiūtės „Aštuoni lapai“. Skaitydama šį romaną, mano širdis džiaugėsi, kad Birutė Pūkelevičiūtė šiame romane parodė didelius gabumus; jos kūrinys įdomus ir jaunimui, o tokių rašytojų niekuomet nebus per daug. Labai gaila, kad dėl Dancigo pergyvenimų šioji knyga jaunimui nerekomenduotina. Žinoma, daug to romano skyrių, kaip antai: Rytmečio akvarėlės, Vladas, Kaimelis, Zerkai ir t. t., tėvi galėtų paskaityti savo vaikams, padarius kaikiuriuos praleidimus, kaip tai, mamytės apgavystę su skrybėlaitė arba mamos brolio Stasio meilės istoriją. Todėl, kas nusipirks šią knygą, turės dvigubą naudą: ir sau gerą pasiskaitymą su netolimos praeities prisiminimais, ir vaikams ir jaunimui kaikiurie parinkti puslapiai sudarys daug malonumo. Tačiau geriausia būtų, jei pati autorė iš tų skyrių, su kuriuos praleidimais bei papildymais, sudarytų atskiras knyges, kaip vaikams, taip ir jaunimui. Jos bus mieliai skaitomos, ypač mergaitėms.

Aš čia nesilimu recenzuoti B. Pūkelevičiūtės romano, tik sustosiu prie tų romano vietų, kurios rodo, kad autorė gali rašyti knygas vaikams ir jaunimui. Pačios autorės vieno skyrelio pavadinimas „Rytmečio akvarėlės“, man rodos, tinka jos rašymo būdai apibūdinti. Gal toks akvarėlinis stilius kartais susmulkina Dancigo tragedijos įvykius, bet jaunimui skirtose knygose toks rašymo būdas neįtikėtina nepakenks, jis tik pratinys jaunimą grožėtis lietuvių kalbos turtingumu.

Turtingi sakiniai

Sunku būtų parinkti visus Pūkelevičiūtės gražius sakinius bei palyginimus, nes jiems nėra čia galo. Turbūt, autorės širdyje jų tiek daug prisirinko, kad dabar džiaugėsi, jog, pagaliau, atsirado proga juos paberti, na, ir beria su didžiausiu kruopštumu, bijodama ką nors praleisti. Todėl nekarta nuo didingo prieina prie kasdieninio, prozaiško. Paimkime pavyzdį.

„Traška, pleška ugnis: šventa sesuo. Gaisro svaiguly, tittanag žiežirboj, ugniakuro pelenuose — raudona, žerinti, naikinti. Užpučiama, užgesinama, bet niekad nemiršta. Amžinai gyva, amžinai jauna.“ Ir čia pat:

„Ten stovi tėtis, ilguose apatiniuose baltiniuose, įsispyręs į nutryptas šliures ir skutasi. Aš matau jo veidą mažame veidrodėlyje, užkabintame ant surūdijusios vinies.“

Autorė nekarta mėgsta kalbėti apie valgius. Tos vietos galėtų sudominti mūsų mergaites kreipti daugiau dėmesio kulinarijai. Pacituosiu vieną romano vietelę:

„Klebonijos virtuvė spirga mėsos kepsniai: užvotuose britonuose ir plačiose keptuvėse, spranginiame svieste ir karštuose taukuose, apvartyti, apilaistyti, apkamšyti slyvom ir saldžiom morkom. Švelnia paršiuo oda, obuolių prigrūstais gaigaly gužiais, kurapkų sparais, pagruzdusiom viščiukų kulšim nuteka čirškančios, salstėlėje sultys. Skamba samčiai ir žarstekliai, galandami peiliai, plakami baltymai, kapejami riešutai. Karščiui alsuoja krosnis, traškėdama sausom eglinėm

Nereikalincas...

Ir kitos rūšies aprašymas, kaip pavyzdžiui, šeimos kraustymasis iš vieno buto į kitą vaikų bus su malonumu perskaityti, nes tai atitinka jų vaizduotę.

„Rakandų vežime linguoja visos šeimos gyvenimas, išduotas dienos šviesai: angštyn apverstų kėdžių kojos, surūdiję raktų spyraklės, nudažyta spintos nuzara, nušiuose šepečiu šeriai... Juoduoja žieminių rūbų krūva — dėmėta gelumbė, išpliki apykaklių kailiai, nutrūkinėję sagos. Ir suodina, virduojė apačia, ir suplyšę kaidros,

išrengtos iš užvalkalų, su kyšančiom vatos barzdom...“

Nepaprastai stipriai parašytas vaizdelis, bet, deja, autorė čia nesustojo, o padarė prierašą: „Ir gėdingas naktinio puodelio baltumas“, kuris yra neskoningas ir visai nereikalingas grožinėje literatūroje.

Realistės poetiškas

Žmonių ir namų apyvokos rakandų aprašyme autorė yra didelė realistė; kai ima aprašinėti gamtą bei jo gyvūlius, tada pas ją atsiranda daug gražių žodžių ir palyginimų, atsiranda poetiška vaizduotė. Štai pacytuosime:

„Didelės, pilnavidurės aguonos, išsivertusios pro pumpurų marškinius, puiknias, lyg vešliai nuagės merginos: baltos, margaplunksnės ir juodai raudonos — iškarpytas, atsargiai pakedantais žiedlapiais. Išdidžiai stovi sulčių pilni stiebai, nukorę balzganą migla aptrauktus lapus. Tin-tin- sužvanga nužydėję, pernokę galvos, lyg vaikų barškučiai, užveržti išdžiūvusiu mazgu stiebo gale.“

Arba paimkime kiškio aprašymą.

„Ir staiga mama parodo man dvi ilgas, rudas ausis, judančias pievos gale. Ten jis tupi. Tarp didelių, vešlių ramunių, tarp mėlynųjų varpelių ir šiugždančių girgždų. Tupi kiškis — piškis. Ne šokoladinis, ne pliušinis — tikras, gyvas kiškis: pasakų pramūgtgalvis, velykaičių margintojas, lauktuvių pyrago kepėjas. Tai jis juokais susiėmęs pukuotą pilvą, tai jam iš juoko plyšo apatinė lūpa.“

Tas viskas rodo, kad su autorės nepaprastu pastabumu bei mokėjimu grožėtis gamta ir jos sutvėrimais, mes galime iš jos susilaukti tokio kūrinių, kuris bus nemažiau vertingas už Turgenevo „Medžiotojo užrašai.“

Prezidento dukė

Milagros Magsaysays, dukterė Philipinų prezidento Ramon Magsaysays, vadovaus jaunųjų skrybių Katalikų Labdaros organizacijos paskelbtame vajuje, kad sukeltų \$250.000.

Laimėjo meno stipendiją

Sesuo Jane Kotryna, vienuolė ursulietė, Mary Manse kolegijos instruktorė, iškeliavo aštuonioms mėnesiams į Europą studijuoti meną, laimėjusi Tolledo muzėjaus meno stipendiją. Ji studijuos meną, istoriją ir piešimą Pijaus XII institute Florencijoje, Italijoje.

Karai yra moralinių suklimų padariniai. — Fulton Sheen

Kritikuojama princesė

Princesė Margarita, kuri buvo išrinkta viena gražiausių besirengiančių moterų pasaulyje vos prieš šešetą mėnesių, šiomis dienomis buvo apkaltinta nustojusio supratimo apie madas.

Rašydama „Reynolds News“, madų žinovė Winifred Munday pasakė:

„Prieš šešetą mėnesių, po kiekvieno princesės viešo pasirodymo, pasaulio madų kritikai entuziastingai žavėjosi jai ir aprašydami statę ją šviečiančių pavyzdžių mados atžvilgiu.“

Šiandien mes ją matome su skarele ant galvos, dėvintį be formos lietpalį, nerūpestingai užsirusią apie pečius megztuką arba nešiojančią žieminių apsiaustą visu numeriu per didelę.

Princesė Margarita, 25 metų amžiaus, ir jos teta pagal vedybas, Windsorso kunigaikštienės, sausio mėnesį New Yorko drabužių instituto sąraše laimėjo antrą vietą elegantiškiausiais besirengiančių moterų pasaulyje, tuoj po Grace Kelly ir Mrs. William Paley iš New Yorko, kurios pasidalino pirmosios vietos garbe.

Minėtoji žurnalistė, madų ekspertė, toliau mini įvairiausias madų klaidas, kurias per paskutiniuosius mėnesius padarė Anglijos karalienės Elžbietos II sesuo. Ji išskaičiuoja, kad vien tik per birželio mėnesį princesė Margarita padarė „nedovanotinas mados klaidas“, dėvėdama:

skrybėlę, lyg gėlių puodą, dengtą gėlėmis — „perdaug krentančią į akis“.

Šilko apsiaustą „taip siaurą per juosmenį, kad net raukšlės josi“;

didelę keturkampę šilko skarelę, piniginę, pirštines ir kailinę paleriną „viską netvarkingai supainiotą, suimtą vienoje rankoje“;

W. Munday, kritikuodama princesę, pastebėjo, jog „Margarita yra per daug publikos šviesoje, kad ji galėtų ignoruoti tokias mados klaidas, nes Mafaritos mados yra biznis — mūsų tautinis biznis“.

Ji užbaigė tikėdama, kad princesė atgaus supratimą kaip rėdytis ir padės pasaulio „mėgstančioms madas moterims“ pamėgti britų madas ir jas nešioti bei pirkti.

Tėra tik vienas uždavinys: auginti meilę savyje. — Tolstojus

Stasė Prapuolenytė

Pasigendu Tavęs

Pasigendu tavęs, kai žemė neša sniegą, upės ledą.
— Ateina Kovas pradžiūvusiu žibuoklių takeliu
Pakrantėmis sujudę šlapi karklai šnera:
— Pavasaris! Pavasaris jau čia, drauguž!

Pasigendu tavęs, kada nokina saulė.
Soduose uogas ir obuolius sultingus;
Aukštinis kviečių laukas linksta žemėn,
Apsunkę varpos dalgio ilgisi.

Pasigendu tavęs, kada po kojų krinta rusvi lapai,
Sniždėdami daug kartų ištartus žodžius:
— Zydėjimas vien trumpas sapnas...
— Čia siautėja monsūnai per metus.

Pasigendu tavęs, kai žiemos vakarą prieš ugnį
Svarstau ateinančius ir buvusius dienas.
Iš nepasiekiamos tolybės sklinda rožių kvapas
Ir Laumės Juostos spalvomis blizga rasa...

IŠ MOTERŲ PASAULIO

* **Moterys Lietuvių Kultūros kongrese** Chicagoje reikėsi labai gyvai. Neskaitant, kad daugelis jų dalyvavo, kaip žiūrovės, dauguma aktyviai darbavosi įvairių sekcijų posėdžiuose, skaitė paskaitas, dalyvavo diskusijose.

* **Stud. Gaškaitė** buvo prezidento sekretoriato, eidama sekretorės pareigas ir skaitydama sveikinimus.

* **I. Matusevičiūtė** iš Toronto, Kanados Kultūros fondo pirmininkė, skaitė pilną gilių minčių ir praktiškų gyvenimo faktų paskaitą, tema: „Būdam ir priemonės tautinei kultūrai ugdyti“.

* **Seselė Rafaelė**, vienuolė benediktinė Chicagoje, po paskaitos dalyvavo diskusijose, pabrėždama reikimą daugiau atsiduoti lietuvių ugdymui.

* **A. Devenienė**, Vliko Vykdomosios tarybos pirmininkė, išsklė sumanymą, kad ryšiumi su neramumais Lenkijoje, Lietuvoje ir kituose Pabaltijo kraštuose, reikia kreiptis į JAV vyriausybę ir kelti šiuo dėl laisvės kovojančių kraštų vargą ir kovas. Ji siūlė įsikurti JAV vyriausybės simpatiją ir veiksmingo pritarimo šiems kraštams.

* **Rašytoja Alė Rūta-Arbačiauskienė** buvo rašytojų sekcijos posėdžio prezidentė. Taipgi ten dalyvavo poetė **Aldona Nasvytytė**, **Petronėlė Orintaitė**, **Grazina Babrauskienė**, žurnalistė **Salomėja Narkelūnaitė** ir kitos.

* **Alicija Rūgytė**, istorikė, Chicago's Augst. Lituanistikos mokyklos direktorė, aktyviai reikėsi istorikų sekcijos posėdyje.

* **Daugiausia moterų** dalyvavo švietimo sekcijos posėdyje. Darbo prezidiume dalyvavo: **Sesuo M. Perpetua**, **Birutė Lesevičiūtė**.

* **Bernarda Balasienė** buvo rezoliucijų komisijoje.

augštuosius svečius laike Dainų šventės.

* **Vincė Jonuškaitė**, Pabaltijo Moterų Tarybos Lietuvių Atstovybės New Yorko klubo pirmininkė, atvyko į Chicago į Dainų šventę ir pasisvečiavusi pas vaikus ir gimines porą savaitių išvyko į namus.

* **Pabaltijo Moterų Tarybos Lietuvių Atstovybės Chicago klubas** paaugojo \$10.00 Lietuvių Kultūros kongresui per klubo pirmininkę **Stasę Semeniene**.

* **Lucija Zalkienė** iš Los Angeles atvyko į Dainų šventę ir svečiavosi Chicagoje porą savaitių. Šioji gabi dainų ir šokių organizatorė jau antri metai studijuoja Los Angeles universitete socialinius mokslus.

* **Sesuo Bernarda** dirigavo Augst. Marijos mokyklos chorui, jai buvo įteikta premija už jos dainelę, laimėjusią pirmą premiją, taipgi toji jos kompozicija buvo išpildyta Dainų šventėje.

* **Alice Stephens**, Dainų šventės rengimo komiteto pirmininkė, atidarė Dainų šventę ir įteikė komp. St. Zilevičiui batutą, kad ją saugotų ligi sekančios Dainų šventės.

* **Juzė Daužvardienė**, Lietuvos konsulo žmona Chicagoje, pravedė visą Dainos šventės programą ir atidarė banketą Sherman viešbutyje.

GAIVINANTIEJI PUSRYČIAI VASARĄ

Kasdieninis maisto pareikavimas vasarą yra toks pat, kaip ir žiemą. Trys gerai balansuoti valgiai yra būtini per vasarą lygiai taip pat, kaip ir kitais sezonais. Kiekviena vasaros diena turėtų prasidėti gera pusryčiais.

Mokslininkai tyrinėjamai geriausios medicinos mokyklose įrodė, kad daug geriau jaučiamasi ir dirbama bei žaidžiama per visą dieną, jei iš ryto turėta stiprus pusryčiai.

Pusryčiams, kurie yra pagrindinis visai dienai, būtina: vaisiai ar vaisių sūnka, javų dribsniai, kiaušiniai, pienas, duona ir sviestas.

Yra daugiau, kaip pora tuzinų įvairių rūšių pagamintų pusryčių javų dribsnių. Kiekvieną dieną galima paduoti skirtingus rūšies javų dribsnius su šviežiais vaisiais arba uogomis bei pienu. Čia duodame vienos dienos pusryčių pavyzdį:

Ryžių dribsniai su šviežiom arba šaldytom mėlynėm, vištiena kiaušinis, bandelė su sviestu, pienas arba kava.

NAUJA KNYGELĖ VAIKAMS

* **N. Butkienės** knygelė vaikams „Dvynukės“ jau išėjo į spaudos. Vaizdžiai iliustruota dail. V. Vijeikio. N. Butkienė, ekonominius mokslus ėjusi Odėsoje universitete, o teatro meną studijavusi Prahoje, bei gilinusi studijas Paryžiuje, dar be to Berlyne yra išėjusi Frebelio kursus. Kaune ji steigė vaikų teatrą, įsteigė Vaikų Namelio draugiją, redagavo žurnalą Vaikų Žodį, taigi — vaikų pasaulis jai artimas. Savo raštais ji taipgi daugiausiai reikėsi vaikų literatūroje. Iš spaudos yra išėję jos veikalai: Kalėdų eglutė (1921), Mokymų tinginys, Išdykėlis Petriukas (1928), Galas žaislams (1929), Žiema, Nauji Metai, Miške, Tėvams išvažiavus, Velykų pasakas (1933). Ji taipgi parašė: Tėvas raštininkas, Gudrus katinėlis.

Šiame naujame veikalėlyje — „Dvynukės“ autorė duoda aštuonetai vaizdėlių iš vaikų gyvenimo — apie du broliukus įvairiais metų laikais, apie Birutės vaikes, apie išgelbėtą skandinavą.

maž sūniuką, apie lėlytę Aurytę, apie Birutės vaikes, apie išgelbėtą skandinavą sūniuką, apie lėlytę Aušrę, apie tingų Sigutį, apie dvi sesutes dvynukes, apie pavydų Kudliuką; pagaliau pasakėlė apie meškeriojantį sūniuką, kuris vis pradėdavo snausti ir įkrisdavo į vandenį...

Autorė pasakoja vaizdžiai, duoda gyvų dialogus; stiprus ir ryškus auklėjantis momentas. Gaila, kad pasitaiko korektūros klaidų: „Aušrėje“ išmesta keletas eilučių ir trūksta ryšio. Gaila, kad autoriui nebuvę siūstos korektūros. Berods, ir pats knygelės pavadinimas pakeistas be atsiklausimo autorės. Tai vis dėlto neleistina.

Kai duonos kepalai yra labiau branginami kaip Dieviškoji Jėga, kuri juos padaugina; kada srovės labiau žavi, kaip šaltiniai iš kurių jos kyla, žmonija tada prims bet kokios rūšies karalių, kurs jai prižadės duoną ir vaikes, apie išgelbėtą skandinavą.

Tautiniai draubūnais pasipuošusios mergaitės Lietuvių dienoje New York'e 1939 m.